Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 282 (6. 173) ◉ 1986 йил 10 декабрь, чоршанба ◉ Баҳоси 3 тийин

КПСС XXVII СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИ — ҲАЁТГА!

ИККИ ЙИЛЛИК ПЛАН—УЛУҒ ОКТЯБРНИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

ҒАЙРАТ КЎРСАТИШЯПТИ

БУГУН

Тошкент трамвай-троллейбус ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли 2-троллейбус парки коллективи йил бошидан бери 47 миллион йўловчини манзилига етказди. Бу йиллик планда белгиланганидан 3 миллион йўловчи ортиқдир. Коллектив даромад олиш, троллейбус паркидан фойдаланиш коэффициентини ошириш бўйича йиллик топшириқларни ҳам муваффақиятли адо этди.

Ҳозир троллейбус парки дарвозасидан ҳар куни 120 троллейбус шаҳар маршрутларига чиқарилаяпти. Уларнинг техник жиҳатдан ҳамиша соз бўлишида ремонт цехи ишчилари ва инженер-техник ходимлари катта ғайрат ва шижоат кўрсатишаяпти.

Ҳайдовчилар ўртасидаги социалистик мусобақада эса 7-маршрутдаги А. Ҳикматуллаев, Н. Хўжаев, 11-маршрутдаги К. Жонаков, 12-маршрутдаги Т. Шеров каби моҳир ҳайдовчилар пешқадамлик қилишаяпти. Улар троллейбусларни ҳаракат графигига қатъий риоя қилган ҳолда, аварияснз бошқариб, ойлик топшириқларини 104—112 процентга етказиб адо этишяпти.

Парк коллективи йил охиригача йиллик планга қўшимча яна камида 4 миллион йўловчига хизмат кўрсатиш учун интилаяпти.

БРИГАДА ПУДРАТИ ШАРОФАТИ

«Главташпассавтотранс» бошқармасига қарашли 3-автобус парки коллективи ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилини зарбдорона якунлаб, йиллик планни 15 декабрга бажариш учун ғайрат билан меҳнат қилаяпти.

Ҳар куни парк дарвозасидан пландаги 315 та ўрнига 320-325 та транспорт чиқмоқда. Бу машиналар 36 маршрут бўйлаб йўловчилар ҳожатини чиқармоқда. Шундан 16 таси шаҳар чеккасига қатнайди.

Бригада пудрати бўйича ишлаётган аҳил коллектив барча маршрутда йўловчиларга намунали хизмат кўрсатиш учун астойдил ҳаракат қилмоқда. Бунда айниқса 35, 43, 165, 169-маршрут ҳайдовчилари бошқаларга ибрат бўлишаётир. Корхона пешқадамларидан М. Мадалиев, С. Миртиллаев, Ш. Холмухамедов, К. Жалилов, Э. Мирзабоев, Н. Ефремовлар келаси йил ҳисобига меҳнат қилишяпти.

Унумли ва тежамли

Тошкентдаги 1-ун заводида Иттифоқда биринчи бўлиб юқори сифатли дондан макарон уни ишлаб чиқариш йўлга қўйилди.

КЕЧА

бу ерда макарон ишлаб чиқариш эҳтиёжлари учун йил бошидан бери тайёрланган маҳсулот 12 минг тоннага етди. Бу ўтган йилнинг шу даврдагидан уч процент кўп.

Тегирмон ишлаб чиқаришидаги Шукур Абдусаломов ва Владимир Смирнов бошлиқ бригадалар мавжуд технологияни, бу йил янгиланган машина паркини омилкорлик билан, самарали бошқаришни эгаллаб олишди. Бу шаҳар ва республика нон маҳсулотлари корхоналари учун планга қўшимча маҳсулот тайёрлаб бериш имконини берди.

Фан билан, жумладан Бутуниттифоқ ғаллачилик илмий-тадқиқот институти мутахассислари билан алоқалар мустаҳкамланганлиги ишлаб чиқариш технологияси даражасини ошириш имконини берди.

Натижада коллектив моддий ресурсларни тежаш бўйича ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йили учун қабул қилган мажбуриятларни тўла бажаради, — дейди корхона директори В. Аваков. — Йилнинг сўнгги тўрт кунида ишчилар тежалган материаллар, хом ашё билан ишлайдилар. Бу корхонага планга қўшимча 2 минг тонна маҳсулот тайёрлаш имконини беради.

М. АВЕРИН.

Қурилиш майдонларида

Графикдан ўзиб

— Қурувчиларимиз куни-кеча янги бино пойдеворини бунёд этишга киришдилар. 132 оилага мўлжалланган бу бино қурилиши 1987 йилнинг июнь ойида тугалланади, — дейди комплекс бригада бошлиғи Г. Цхай.

«Главташкентстрой»нинг 2-уйсозлик комбинатига қарашли 4-қурилиш бошқармасининг пешқадам коллективларидан саналган бу бригадага ҳамиша масъулиятли участкалар топширилади. Чунки коллектив сифатли иш бажариши билан ажралиб туради. 11 кишидан ташкил топган бригада шаҳримизнинг жуда кўп қурилишларида ишлаб, катта тажриба орттирган. Охирги марта коллектив Юнусобод массивининг Аҳмад Дониш ва Шодлик кўчалари кесишган жойда қад ростлаган 154 квартирали тўққиз қаватли бино пойдеворини бунёд этишда қатнашган эди. Бригаданинг Ю. Смехов, Р. Худойбердиев, К. Умаров, С. Киселев сингари бунёдкорлари смена топшириқларини 120—130 процент бажариб, ҳамкасбларига ўрнак бўлишяпти.

Ҳозир коллектив Генерал Петров кўчасида ишлаяпти. Улар йиллик план-топшириқларини бажариш арафасида туришибди.

— Бу бинода истиқомат қиладиганлар учун барча қулайликлар ҳисобга олинади. Унинг олд томонида катта майдонча ташкил этилиб, кичкинтойларнинг дам олишлари учун шароитлар яратилади. Бинонинг биринчи қаватида эса озиқ-овқат магазини жойлашади, —дейди бригада бошлиғи.

Ж. НАРЗИҚУЛОВ, студент.

ПЕШҚАДАМ БРИГАДА

«Главташкентстрой» 4-трестига қарашли 6-қурилиш бошқармасининг Баҳодир Акмалхўжаев бошлиқ коммунистик меҳнат бригадаси бир неча йилдирки, бригада пудрати методи асосида меҳнат қилади. Бошқармада пешқадамлардан саналган бу коллектив охирги марта Юнусобод массивида 400 ўринли ётоқхона биноси қурилишида самарали меҳнат қилган эди. Илғор методларни ишлаб чиқаришга жорий этиб йил сайин самарали ютуқларни қўлга киритаётган коллектив яқинда Новоульяновский кўчасида яна бир уй қурилишини бошлаб юборди. Бу «Ташсельмаш» заводи ишчиларига мўлжалланган ётоқхона биносидир.

Шу кунларда бригаданинг Э. Қорабоев, В. Маъзуров, Б. Ҳусниддинов сингари бунёдкорлари мусобақада пешқадамлик қилишаётир. Коллектив ўн иккинчи беш йилликнинг икки йили план-топшириқларини Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллигигача бажаришга аҳд қилган.

М. ФЕЛЬДМАН.

СТУДЕНТЛАР УЧУН

Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш инженерлари институти студентлари учун Муртазоев кўчасида иккита ётоқхона биноси қурилмоқда, 159-трестнинг 8-қурилиш бошқармаси азаматлари қурилиш-монтаж ишларини олиб борган бу объектда куни-кеча пардозчилар иш бошлашди.

53-қурилиш бошқармасига қарашли Т. Эминов, В. Мадиёров бошлиқ сувоқчилар бригадалари дастлабки иш кунлариданоқ пардозлаш сифатига эътиборни кучайтирдилар. Е. Садчикова, И. Эшмуҳамедов, П. Валиев, Х. Қаюмов сингари пардозчилар ҳамкасбларига ўрнак кўрсатишяпти.

Ётоқхонанинг биринчи биноси янги йил арафасида фойдаланишга топширилади.

С. СУЛТОНОВ.

Меҳнат календарида—1988 йил

БУГУН

Тошкент тўқимачилик комбинати 2-йигирув-тўқув фабрикасининг мастер ёрдамчиси Йўлдош Мадаминов хизмат қилаётган участка станокларидан тўқувчилар йил бошидан бери планга қўшимча 250 минг метр ип газлама олдилар. Бу демак, ишлаб чиқаришнинг тажрибали командири 1988 йил ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқаришга киришди.

Мастер ёрдамчиси типовой нормадан юқори зичликда техникага хизмат кўрсатаётганлиги туфайли тўқувчи Валентина Попова 64 станокка хизмат кўрсатяпти. Ёш ишчилар Каромат Букаева ва Раъно Аҳметова ҳам юқори зичликда ишлашяпти.

Ҳозирги кунда Тошкент тўқимачилик комбинатида 200 дан ортиқ ишчи Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги шарафига беш йилликни муддатидан илгари бажаришга аҳд қилган. Мусобақада Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Евгения Губина ва мастер ёрдамчиси Сирожиддин Пўлатов пешқадамлик қилишяпти. Ҳозир уларнинг меҳнат календарида беш йилликнинг тўртинчи йили давом этяпти.

М. САВЕЛЬЕВ.

Техника тараққиёти йўлидан

Ультратовуш билан пайвандлаш

Тошкент автомобиль транспорти ва йўллари институтининг олимлари пластмасса маҳсулотларини ультратовуш ёрдами билан пайвандлашни таклиф этдилар. Улар ясаган аппарат маҳсулотларнинг чокларини юксак частотали тебранишлар воситасида пайвандлайди. Тажрибаларнинг кўрсатишича, бундай метод елимлаш ва бошқа хил механик бириктириш усулларига нисбатан анча пухтадир.

Ультратовуш воситасида пайвандлаш шу операцияни бажаришда меҳнат унумдорлигини 10 баравар оширишга, уни тамомила автоматлаштиришга имкон беради. Янгиликдан ҳозирнинг ўзидаёқ Запорожье «АвтоЗАЗ» ишлаб чиқариш бирлашмасининг цехларида фойдаланишмоқда.

(ЎзТАГ).

◉

Электр рўзғор буюмлари заводидаги ишчиларнинг асосий қисмини хотин-қизлар ташкил этади. Улар ўн иккинчи беш йилликнинг биринчи йилида корхонада кенг қулоч ёйган социалистик мусобақада фаол иштирок этиб, коллектив олдига қўйилган катта вазифаларнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшишаяпти. Ана шундай хотин-қизлардан бири меҳнат ветерани, ёшларнинг ажойиб мураббияси Лидия Беловадир. Меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш, зиммасидаги вазифага сидқидилдан муносабатда бўлиб, бор маҳоратини сарфлаб ишлаш бу аёлга смена топшириқларини мунтазам 125—130 процентга етказиб адо этиш, кўплаб юқори сифатли электр рўзғор буюмлари тайёрлаш имконини беряпти.

СУРАТДА: илғор ишчи Лидия Белова.

Ҳ. Мирзакаримов фотоси.

◉

Замондошимиз

БЕЗОВТАЛИК

Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси, Ҳамза номидаги республика Давлат мукофоти лауреати Одил Ёқубовнинг асарларини мутолаа қилар экансиз виждон ва ҳалоллик, диёнат ва инсонийликнинг гулдурос садолари Сизни ҳам забт этади. Ёзувчининг мақсад-муддаоси — одамларни ҳалолликка ундаш, шу туйғунинг ҳаётда ҳам, жамиятда ҳам тантана қилиши. Шунинг учун ёзувчи республикада биринчилардан бўлиб ўзининг «Диёнат» романи билан диёнатсизлик, нопокликка қарши бонг урди.

Бунинг сабаби: адибнинг безовталиги. Инсон камолотини биринчи ўринга қўйиб меҳнат қилаётган, куюнаётган замондошларимизнинг безовталиги. Ёзувчининг янги «Оқ қушлар, оппоқ қушлар» романи ҳам бевосита ана шу безовталикнинг маҳсулидир.

Биз бугун газетамизнинг учинчи саҳифасида таниқли ёзувчи билан бўлган суҳбатни оқшомхонлар эътиборига ҳавола қилмоқдамиз.

С. Маҳкамов фотоси.

Давр билан ҳамнафас

Кино —ҳаётимизнинг барча жабҳаларида қайта қуриш учун курашнинг қудратли воситасидир. Санъат миллионлаб одамларга мураббий бўлмоғи учун даврни ҳис қила билиш, уни ижодда акс эттира билиш лозим. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми қарорлари асосида ижодий союзнинг вазифаларини муҳокама қилган Ўзбекистон Кинематографчилар союзи правлениесининг Тошкентда бўлиб ўтган пленумида ана шу фикр янгради.

Республика Кинематографчилари союзи правлениесининг биринчи секретари А. З. Қобулов докладида ва нутқларда яратилаётган картиналарнинг ғоявий-бадиий даражаси давр талабларидан ҳали жиддий орқада қолаётганлиги, фильмларда ўткир ҳаётий муаммолар ҳадиксираб, эҳтиёткорлик билан кўтарилаётганлиги таъкидланди. Кинематографчилар баъзан қайта қуриш, янгилашнинг бош, асосий масалаларини четлаб ўтмоқдалар. Ҳолбуки, жамиятимизда олға қараб актив ҳаракат қилишимизга ҳалақит бераётган салбий ҳодисаларга қарши авж олиб кетган кескин кураш экран усталарига тўлақонли ижод учун кенг майдон очиб бермоқда. Санъаткорнинг юксак маънавийлик, одамларнинг ҳис-туйғулари ва ўй-фикрларининг поклиги учун курашининг моҳиятини инсон омили, замонамиз қиёфасини ўзгартираётган, ўз орқасидан кишиларни эргаштириб боришга қодир бўлган актив қаҳрамон образини яратиш ташкил этади.

Бошланган қайта қуришни жадаллаштириш ҳамда ўз ишига танқидий назар ташлаш муҳимлиги ҳақида гапириб, пленумда нотиқлар мавзулари майда, бадиий жиҳатдан хом асарлар йўлига тўсиқ қўйиш, социалистик воқеликни ҳаққоний акс эттириш лозимлигига эътиборни қаратдилар. Шу мақсадда союз секретариати иш практикасига учала студия тематик планларини кўриб чиқишни йўлга қўйиш, истеъдодли ва иқтидорли мутахассисларга йўл очиб бериш, экран усталари ва ижодкор ёшларнинг томошабинлар билан алоқаларини янада ривожлантириш зарурлигини таъкидладилар. Кино арбоблари республика меҳнаткашларини ғоявий-эстетик тарбиялашга катта ҳисса қўшишлари лозим. Улуғ Октябрнинг 70 йиллигига бағишланган киноленталар яратишга алоҳида эътибор бериш керак, деб таъкидланди пленумда.

Пленумда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг иккинчи секретари В. П. Анишчев нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

Идеология ишининг самарадорлиги ва сифати учун

Тошкент шаҳар партия ташкилоти активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Унда «КПСС XXVII съезди ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети III пленуми талаблари асосида идеология ишини қайта қуришни таъминлаш бўйича шаҳар партия ташкилотининг вазифалари» масаласи муҳокама қилинди.

Партия активи йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг биринчи секретари Б. Ф. Сатин доклад қилди.

Доклад юзасидан музокараларда Ўзбекистон Компартияси Киров район комитетининг биринчи секретари Ш. Н. Маҳмудова, Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг ректори Ғ. А. Абдураҳмонов, «СССР 50 йиллиги номидаги Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг фрезерчиси Т. И. Ястребова, Киров район «Янгиариқ» маҳалла комитетининг раиси К. К. Комилов, Ўзбекистон Компартияси Октябрь район комитетининг секретари Х. С. Атаматова, 11-«Висотстрой» трести комплекс бригадасининг бошлиғи, Ўзбекистон ССР Олий Совети депутати М. Х. Ҳабибуллаев, Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениеси раисининг ўринбосари, Ўзбекистон ССР халқ ёзувчиси Асқад Мухтор, Ленин районидаги 158-ўрта мактаб директори Н. А. Феоктистова сўзга чиқдилар.

Партия активи йиғилишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бюросининг аъзоси, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг мудири П. В. Догонкин нутқ сўзлади.

Йиғилиш муҳокама қилинган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилди.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон Компартияси Тошкент область комитетининг секретари Ш. З. Камолхўжаев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ташкилий-партиявий ишлар бўлимининг инспектори М. И. Берстенев иштирок этдилар.

(Партия активи йиғилиши ҳақида ҳисобот газетада эълон қилинади).

БИЛДИРИШ

Ўн тўққизинчи чақириқ халқ депутатлари Тошкент шаҳар Советининг тўққизинчи сессияси 1986 йил 13 декабрда соат 11.00 да область партия комитетининг катта залида (Ўзбекистон кўчаси, 9-уй) очилишини маълум қиламиз.

Депутатлар ўша ернинг ўзида соат 10.00 дан рўйхатга олинади.

Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети.

ТАСС ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

Миср пойтахтида СССР илмий-техника жамиятлари Бутуниттифоқ кенгаши (ИТЖБК) билан Миср инженерлари уюшмаси (МИУ) ўртасида ҳамкорлик тўғрисидаги протокол имзоланди. Ҳужжат илмий-техникавий ахборотни алмашлаб туришни, турли соҳаларда биргаликда тадқиқотлар ўтказишни, делегацияларнинг визитларини кўзда тутади.

МАНАГУА. Якшанба куни Никарагуа мамлакат шимоли жинояткорона бомбардимон қилинганлигининг жабрини тортди, деди Манагуада бўлиб ўтган матбуот конференциясида республика ташқи ишлар министри Мигель Д'Эското. Маҳаллий вақт билан соат 15 дан 30 минут ўтганда Гондурасдан суқулиб кирган Америка самолётлари ҳаводан Никарагуанинг чегарадаги аҳоли яшайдиган пунктларига ҳужум қилдилар. Дастлабки маълумотларга кўра, қароқчиларча ҳужум оқибатида 8 киши ярадор бўлди, жабрланганлар орасида тинч аҳоли ҳам бор.

ТОКИО. Япония миллий мудофаа бошқармаси 1987 молия йилида ҳарбий харажатларга маблағ ажратишни етти процент кўпайтиришга эришишга қарор қилди. Япония АҚШнинг иттифоқчилари ўртасида ҳарбий харажатларнинг ўсиш суръатлари жиҳатидан аллақачондан бери биринчи ўринни эгаллаб турибди, бунинг устига, ҳарбий харажатларнинг катта қисми япон қирғоғидан минг миля радиусдаги денгиз коммуникацияларини АҚШ билан биргаликда мудофаа қилиш программасини бажаришга сарфланмоқда. Демократик матбуот бир неча марта қайд этганидек, ҳарбий маҳкаманинг планлари Вашингтоннинг мамлакатни жаҳонгирлик стратегиясига яна ҳам тортишга ва Осиё—Тинч океани регионида кескинликнинг хавфли тарзда кучайишига олиб келмоқда.

ЛОНДОН. Буюк Британия консерватив ҳукуматининг экономика асосий тармоқларидаги корхоналарни денационализация қилишга қаратилган йўлини аҳоли қўллаб-қувватламаяпти. Бугун эълон қилинган жамоат фикрини сўраб билишга кўра (бу сўровни Британия тред-юнионлари конгресси ўтказди) компанияларнинг ишчи, хизматчи ва раҳбарларидан 71 проценти ториларнинг мазкур сиёсатига рози эмасликларини айтиб, мамлакат экономикасининг энергетика, пўлат қуюв саноати, транспорт ва алоқа сингари етакчи тармоқларида давлат секторини мустаҳкамлашни ёқлаб чиқдилар.

ИСТАНБУЛ. 1986 йилда Туркияда инфляциянинг ўсиш суръати 44 процентга етди. Шу муносабат билан «Гунойдин» газетаси экономикани юксалтиришга қаратилган мамлакатнинг янги бюджетида пулнинг қадрсизланиш суръатини чеклайдиган таъсирчан чоралар кўзда тутилмаганлигини ёзади.

НЬЮ-ЙОРК. АҚШдаги илм-фан равнақига ажратилаётган бюджет маблағларининг энг йирик истеъмолчиси «самовий урушлар» программасидир. «Филадельфия инкуайрер» газетасининг хабар беришича, 1987 йилдан 1991 йилга қадар АҚШ маъмурияти шу программанинг амалга оширилишига 34 миллиард доллар сарфлаш ниятидадир. Бу граждан лойиҳалари устида ишлаётган турли-туман тадқиқот ташкилотлари ва айрим олимларга ёрдам бериш билан шуғулланувчи илм-фан миллий фонди шу даврда оладиган маблағдан анча кўпдир.

АММОН. Исроил ҳукумати Иордан дарёсининг ғарбий соҳилида янги ҳарбийлаштирилган манзилгоҳлар қурилишига 250 миллион доллар ажратди. Аммонда чиқадиган «Ад-дустур» газетаси Тель-Авивдаги сионист юқори доираларининг бу тадбирини шарҳлаб, янги ҳарбий манзилгоҳлар қурилиши фаластинлик деҳқонларни ўз ерларидан зўрлик билан кўчириб юборишга олиб боришини, ҳамда 1967 йилдаги Исроил агрессияси натижасида босиб олинган араб территорияларини аннексия қилишда навбатдаги қадам бўлишини таъкидлайди.

ТОШКЕНТ КОМСОМОЛИ

Фаолликни оширамиз

Ўн иккинчи беш йилликнинг тўнғич йили ниҳоясига етишига саноқли кунлар қолди. Комсомол-ёшларни беш йиллик ва унинг тўнғич йили план топшириқлари ва социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этиш, цех комсомол ташкилотлари фаолиятини активлаштириш, мамлакатни социал-иқтисодий ривожлантириш йўлини белгилаб берган партия XXVII съезди қарорларини амалга оширишга ҳар бир комсомол-ёшлар коллективи қўшадиган ҳиссани кўпайтириш борасида бирмунча ишлар қилинди. Корхона комсомол конференциясида биз қўлга киритилган баъзи ютуқлар ҳақида ҳам, йўл қўйилган камчилик ва нуқсонлар тўғрисида ҳам рўй-рост гаплашиб олдик.

Бугина эмас, балки цех комсомол ташкилотларида бўлиб ўтган ҳисобот ва сайловларда ҳам ишларни қайта қуриш, комсомоллар ўртасида оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни янада кучайтириш, уларнинг активлиги ва ташаббускорлигини ошириш ҳақида жиддий гап борди. Моҳир комсомол ташкилотчиларидан. Ф. Ҳасанбоев, С. Филиппов, Ю. Аҳмедов ва бошқалар ҳисобот-сайловларнинг ҳозирги талаблар даражасида ўтиши учун кўп иш қилдилар, йигит ва қизларнинг куч-ғайратларини асосан социалистик мусобақани ривожлантиришга, маҳсулот сифатини ва иш унумини оширишга, иқтисод ва тежамкорлик ҳаракатини кенгайтиришга қаратдилар. Комсомол-ёшлар ўртасида ишлаб чиқариш ва меҳнат интизомини мустаҳкамлашга қаратилган кўпгина ишлар олиб борилди.

Бугунги кунда амалга оширилган ишларга бехтиёр назар ташлар эканмиз, ҳали қўлга киритилган озми-кўпми ютуқлардан кўра қилинадиган ишлар жуда кўплиги яққол намоён бўлади. Хўш, яқин келгусида корхона комсомол комитетининг асосий вазифалари нималардан иборат? Ҳозир ишда конкретликка эришиш, ташкилотчилик иши, амалий ҳаракатлар, бевосита коллективлар ўртасида иш олиб бориш кўпроқ талаб этиляпти. Қуруқ шиорлар ва даъватлар, қоғозбозлик ва бошқа нуқсонлар қайта қуриш ишига жиддий тўсиқ ҳисобланади. Биз ҳар бир комсомол-ёшнинг ишдаги нуқсонларни дадил очиб ташлашини, танқид ва ўз-ўзини танқидни авж олдиришини, нуқсонларга эса тезроқ барҳам бериш йўлларини таклиф этишларини истаймиз.

Афсуски, ҳали буни ҳамма ҳам тўла тушуниб олган деб бўлмайди. Ҳали шундай ёшлар ҳам борки, улар бошқалар ўз-ўзини танқид қилаверсин, интизомли бўлаверсин, ишда бракка йўл қўймасин ва актив бўлсин дейишадию, аммо ишни ўзларидан бошлашмайди. Биз ишларни қайта қуриш ҳақида комсомол йиғилишларида ҳам, учрашувларда ҳам — ҳамма жойда кўп гапиряпмиз. Бироқ ҳали ўз ишида силжиш ясамаётган ёшлар ҳам оз эмас.

Ҳолбуки, ишларни тезроқ қайта қуриш зарур. Бу ишни биз энг аввало комсомол комитетидан бошладик ва ҳар бир комсомол аъзоси ўз ишини қайта қуриши учун курашяпмиз. Бу борада бизга ҳеч ким тайёр қўлланмалар бермайди. Ўз ишимизни тубдан қайта қуриш учун ҳаммамиз бир ёқадан бош чиқариб ҳаракат қилишимиз лозим.

Бунда бизнинг комсомол комитетимиздан тортиб цех комсомол ташкилотларигача — барча бараварига ташаббускорлик ва фаоллик кўрсатиши лозим. Бунинг учун биз биринчи галда умумий ишимизга ҳар бир кишининг дахлдорлик туйғусини тарбиялашга интиляпмиз. Бу жуда муҳимдир. Демак, қандайдир кўрсатмалар кутиб ўтирмасдан, ўзимиз ташаббус кўрсатишимиз ишларни бирмунча жонлантиряпти. Узоқ вақтгача қоғозбозлик, кабинет усули бу ишга халақит бериб келгани сир эмас. Йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларни таҳлил этиб, биз шундай хулосага келдикки, комсомол аъзолари фаоллигини ошириш, амалий ишларни рўёбга чиқариш туфайлигина биз кўзланган мақсадга эришишимиз мумкин. Ҳар бир йигит ва қизнинг ўз кучига таяниб жиддий муаммоларни ҳал этишга — хоҳ у ишлаб чиқариш масаласида бўлсин, хоҳ жамоат ишларида бўлсин — фаоллик кўрсатишига интиляпмиз. Тўғри, бу иш жуда силлиқ боряпти, дейиш қийин.

Масалан, корхонанинг эълонлар тахтасида бадиий ҳаваскорлик тўгарагида қатнашишга йигит ва қизларни таклиф этган эдик. Ошхонадан икки қиз ёзилибди, холос. Кўпгина йигит ва қизлар бадиий ҳаваскорлик тўгарагида ё ветеранлар хори ёки фақат раққосалар қатнашади деб ўйлашса керак. Аммо гап бунда эмас, негаки агар корхона комсомол комитети агитбригада тузмоқчи бўлса унга гитара чаладиган, қўшиқ айтадиган, рақсга тушадиган йигит ва қизлар бажонидил келишади. Демак, бу ерда гап ишга муносабатни тубдан ўзгартириш ҳақида боряпти.... Механика ва асбобсозлик цехларининг комсомол ва ёшлари ишлари бирмунча яхши. Бизнинг мақсадимиз эса барча цехларнинг йигит ва қизлари фаоллигини оширишдан иборатдир.

Т. ЗАГОРУЛЬКО,
«Таштекстильмаш» заводи комсомол комитетининг секретари.

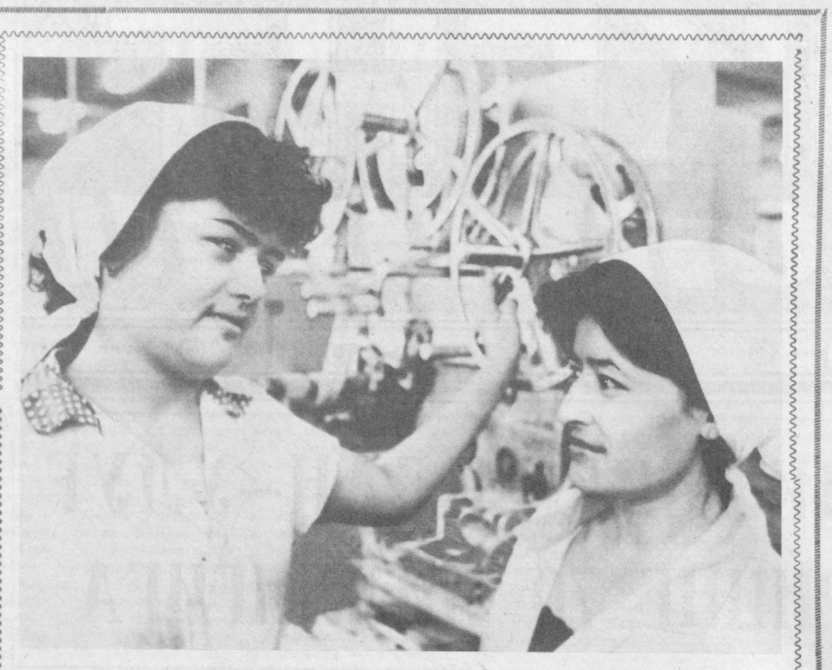

ВЛКСМ аъзолари Саида Юсупова ва Малика Сандалиевалар ўн иккинчи беш йилликнинг тўнғич йили ўзаро социалистик мусобақасида кун сайин қувончли ютуқларни қўлга киритмоқдалар. Улар ёш бўлишларига қарамай зарбдорона меҳнат намуналарини кўрсатишяпти. Ташаббускорлик ва ишга ижодий ёндошиш тобора салмоқлироқ натижаларга эришиш имконини беряпти.

«Ўртоқ» кондитер фабрикаси ирис тайёрлаш цехининг бу илғор машинистлари ойлик топшириқларини мунтазам 120—130 процентдан адо этиб келмоқдалар. Ҳолбуки уларнинг фабрикага ишга келганларига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Ўйлаймизки, улар келгусида бундан ҳам яхшироқ ютуқларга эришиш учун астойдил меҳнат қиладилар.

СУРАТДА: пешқадам машинистлар, ВЛКСМ аъзолари С. Юсупова ва М. Сандалиевалар.

М. Нуриддинов фотоси.

«Комсомол прожектори» постларида

Бу корхонада «Комсомол прожектори»нинг 65 та пости ва 17 та цех штаби иш олиб боряпти. Улар асосий эътиборни план ва меҳнат интизомига қатъий риоя қилиш, уюшқоқлик ва тартибни мустаҳкамлашга қаратяпти.

Бирлашмада бўлиб ўтаётган идеологик планеркаларда цех партия ва бошқа жамоат ташкилотларининг вакиллари қаторида халқ контроли, «Комсомол прожектори» группа ва постларининг аъзолари ҳам таклиф этиляпти. «Малика» трикотаж ишлаб чиқариш бирлашмаси коллективининг янгича шароитда олиб бораётган иши бундай идеологик планеркаларда батафсил таҳлил этилмоқда.

Маҳсулот сифатини ошириш да «Комсомол прожектори» штаб ва постларининг роли кучайтирилмоқда. Ўнта аъло сифат потогида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар сифати кўпчиликка манзур бўляпти.

Шуниси характерлики, «Комсомол прожектори» штаб ва постларининг маҳсулот сифати, корхона маркаси учун кураши техника назорати ва сифатни бошқариш бўлимларининг малакали мутахассислари билан ҳамкорликда олиб бориляпти. Улар фақат тайёр маҳсулот сифатинигина эмас, балки технология интизомига қандай риоя этилаётганини, ишчиларнинг унумли ва сифатли меҳнат қилишларига халақит бераётган камчилик ва нуқсонларни аниқлаб, уларни бартараф қилиш юзасидан таклифлар ҳам киритишяпти.

ВЛКСМ XX СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

Комсомол-ёшлар бригадалари ўртасида ВЛКСМ XX съезди муносиб меҳнат ютуқлари билан кутиб олиш учун ўзаро социалистик мусобақа кун сайин кучайиб бормоқда. Ўзбекистон қишлоқ хўжалик машинасозлик ишлаб чиқариш бирлашмасининг саккизта комсомол-ёшлар бригадаси мусобақаси илҳом, чинакам беллашув ва жанговарлик руҳини бахш этяпти. Бу ерда комсомол-ёшлар мусобақаси энг аввало маҳсулот ишлаб чиқаришда юксак суръатларга эришишга, ишлаб чиқариш самарадорлигини оширишга қаратиляпти. Маҳсулот сифати, рационализаторлик ва ихтирочилик таклифлари бериш, иқтисод ва тежамкорлик ҳам мусобақанинг асосий шартлари ҳисобланади.

Пластмасса-қуюв цехининг коммунистик меҳнат зарбдори, комсомол мукофоти лауреати Давлат Курязов иккита рационализаторлик таклифи берган эди. Бу эса иш унумини 4—5 ҳисса оширишга ёрдам берди. Шу кунларда у цехда маҳсулот сифатини янада яхшилаш тадбирларини амалга ошириш устида изланмоқда. 3-цехнинг комсомол-ёшлари ҳам чигит экиш сеялкалари, кўрак чувиш агрегатлари ишлаб чиқариш юзасидан ўз зиммаларига олган оширилган социалистик мажбуриятларини муваффақиятли адо этмоқдалар. Ўнлаб комсомол-ёшлар эса Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги шарафига беш йилликнинг икки йиллик планини бажариш учун астойдил меҳнат қилишяпти.

«Ҳужум» даврининг комсомоллари

Маълумки, яқинлашиб келаётган 1987 йилда икки тарихий муҳим воқеа — бири Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 70 йиллиги, иккинчиси эса «Ҳужум» кампаниясининг 60 йиллиги нишонланади. Тарихий саналарни муносиб кутиб олиш учун ҳозирданоқ катта тайёргарлик олиб борилмоқда.

«Ҳужум» — Ўрта Осиё хотин-қизларини озодликка чиқариш учун, турмушдаги феодал сарқитларга қарши оммавий кураш кампанияси бўлган эди. Бу кампания асосан 1927 йил баҳоридан бошланди.

«Ҳужум»га киришишдан олдин унга катта тайёргарлик кўрилди. Мазкур кампанияни ўтказиш масалалари партия комитетлари пленумларида, касаба союзлари активлари йиғилишларида, хотин-қизлар мажлиси ва комсомол ташкилоти бюроларида муҳокама қилинган. Аҳоли ўртасида хотин-қизлар ҳуқуқи учун курашга қаратилган кенг ғоявий-тарбиявий тушунтириш ишлари олиб борилди. «Ҳужум»га тайёргарлик кўришда партиямизнинг 1927 йилдаги Мурожаати катта аҳамиятга эга бўлди. Ушбу Мурожаатда хотин-қизларнинг Совет давлатини бошқариш ва халқ хўжалигини юксалтириш ишида меҳнаткаш эркаклар билан бир сафда туриши учун кураш партиянинг асосий вазифаларидан бири эканлиги алоҳида таъкидлаб ўтилган эди.

1927 йил 8 мартда оммавий митинглар бошланди. Уларда 100 мингга яқин хотин-қиз паранжиларини гулханларда ёқдилар. «Ҳужум» жараёнида хотин-қизларни ишлаб чиқаришга, ижтимоий, сиёсий ва маданий ҳаётга жалб қилиш борасида кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Аммо бой ва руҳонийлар «Ҳужум» кампаниясига қарши ҳар қадамда пайт пойлаб қаршилик кўрсатдилар. Ҳатто актив коммунист, комсомол аъзоларини ўлдирдилар. О. Холматова, Нурхон Йўлдошева, Фотима Сиддиқова каби фаолларимиз қотиллар қўлида ҳалок бўлдилар.

Ана шулардан бири бой қўлида ҳалок бўлган биринчи комсомоллардан ҳисобланган Фотима Сиддиқовадир. У ҳақда қисқача тўхталиб ўтмоқчимиз.

Саккиз ёшида онасидан ажралган Фотима дастлаб Тошкентда очилган болалар уйида тарбия олди. Сўнг қизлар билим юртини тугатгач, 1926 йилдан то ҳаётининг охиригача Тошкентнинг Эски шаҳар комсомол комитетида хотин-қизлар Советининг бўлимини бошқарди. Ўша вақтда Тошкент эски шаҳар комсомол комитетининг фаолларидан Солиҳ Юнусов (ҳозир республика миқёсидаги пенсионер, 82 ёшда) Фотима ҳақида шундай хотирлайди:

— Фотима хотин-қизларнинг энг яқин дугонаси эди, уларнинг қадрдон маслаҳатгўйи эди. У ўзининг қисқа умри мобайнида кўпгина ишларни амалга оширди. Айниқса етим болаларни болалар уйига жойлаш, пионер ташкилотларини тузиш, хотин-қизларни паранжи ташлашга ундаш, уларни ишга жойлаш каби тадбирларга уддабурон эди. Бўш қолдими, дарров дугонаси Ҳикоят Ҳасанова (ҳозир 75 ёшда, республика миқёсидаги пенсионер) билан эски шаҳардаги маҳаллаларга бориб, тарғибот ишларини олиб борарди.

Бир куни шундай воқеа рўй берди. 1928 йилнинг январь ойида «Шарқ ҳақиқати» (Ҳозирги «Тошкент ҳақиқати») газетасида «Калтатой» маҳалласида» сарлавҳали мақола босилиб, унда маҳалладаги кўпчилик аёллар паранжи ташламаганлиги ҳақида айтилди. (Бу мақоланинг нусхаси В. И. Ленин номли республика пионерлар саройининг музейида сақланмоқда). Мақола бюро йиғилишида муҳокама қилинди. «Калтатой»даги аҳволни текшириш учун комиссия тузилди. Унга Фотима бошлиқ Ҳ. Ҳасанова, Н. Пўлатов. Т. Тошхўжаев ва Ғ. Тўраевлар юборилди.

Ф. Сиддиқованинг жонкуярлиги билан аҳвол тезда аниқланди. Маълум бўлишича, «Калтатой» маҳаллалик Маҳсум домла ва савдогар Мирсалим Мирнаби ўғли маҳалладаги хотин-қизларни паранжи ташлаб ишга киришларига тиш-тирноғи билан қаршилик кўрсатган экан. Активларнинг ташаббуси билан маҳаллада катта йиғилиш ўтказилиб, хотин-қизларнинг паранжи ташлашига қаршилик кўрсатганлар жазоланди. Шундан сўнг «Калтатой», «Қор ёғди», «Зарқайнар», «Қаландархона» маҳаллаларида ҳам ёппасига паранжи ташлаш авж олди.

Фотима ҳақида у билан бирга ишлаган дугонаси Ҳикоят Ҳасанова шундай хотирлайди:

— Фотима билан тенгдош эдим. У билан бирга Тошкент эски шаҳар комсомол комитетида бирга ишлардим. Комсомол комитети томонидан берилган топшириқларни биргаликда елиб-югуриб бажарар эдик. Айниқса, хотин-қизлар орасида саводсизликни тугатиш, паранжи ташлашга ташвиқот қилиш, уларни ишга жалб этиш борасида кўпгина ишларни бирга амалга оширган эдик.

1928—29 йилларда Фотиманинг ташаббуси билан «Пушти ҳаммом» ва «Ҳофиз Кўйики» маҳаллаларида дўппи тикиш артеллари биринчи маротаба кўрпа ва дўппи тикиш артеллари ташкил қилиниб, дастлаб 40 га яқин хотин-қиз жалб этилди. Ана шу артеллар кейинчалик кенгайиб, охири бадиий каштачилик корхонасига айлантирилди. Фотима хотин-қизларни ишлаб чиқаришга, саводсизликни битириш мактабларига жалб этди. Мактаб ва техникумлар қошида «Кўк кўйлак» тўгараклари ишига ёрдам берди. Айниқса, ҳозирги цирк биноси ўрнидаги Ўрта Осиё ипакчилик техникуми қошида ташкил этилган «Кўк кўйлак» тўгарагининг довруғи бутун эски шаҳарга тарқалган эди. Фотима бўш вақтларида шу тўгаракка бориб ёрдамлашар, ўзи ёзган шеърларини бадиий кечаларда ўқиб берарди. Афсуски, ана шундай актив ташкилотчи Фотима Сиддиқова 1929 йил 18 февралда синфий душманлар қўлида фожиали равишда ҳалок бўлди.

Ҳа, «Ҳужум» кампанияси даврида жамоат ишларида фаол қатнашган Фотима Сиддиқова бевақт кетди. Аммо унинг жанговар ишлари ўрганилмоқда. Собир Раҳимов район комсомоллари унинг номини абадийлаштириш учун республика коммунистлар қабристонида ёдгорлик ўрнатдилар. У ҳақда хотиралар битилмоқда...

Ҳ. ЙЎЛДОШЕВ,
«Тошкент оқшоми»нинг жамоатчи мухбири.

Сифатга— комсомоллик кафолати

Ленин районининг кўпгина саноат корхоналарида комсомол-ёшлар маҳсулот сифати учун дадил курашмоқдалар. Масалан, «Қизил тонг» тикувчилик бирлашмасида маҳсулот сифатини тубдан яхшилаш учун курашда ёшлар ҳам фаол иштирок этишяпти. Корхонада маҳсулотнинг давлат қабули тажриба тариқасида жорий қилинди. Ундан мақсад сифатда кескин ўзгариш ясашдир.

Кўпгина саноат корхоналарида, шу жумладан В. И. Ленин номидаги электрон-техника заводи, «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасида «Сифатга — комсомоллик кафолати» тамғаси билан ишлаш ҳуқуқини олиш учун мусобақа кенгайиб кетди.

«Учқун» тўқимачилик-галантерея бирлашмаси, «Средазэлектроаппарат» ва бошқа корхоналарда «Диққат!» системаси эса меҳнат коллективларидаги ёш йигит ва қизларнинг тезроқ ўз касблари сирини ўзлаштириб олишларига, иш унумини ошириб боришларига ёрдам беряпти, малакаларини ошириш учун барча шарт-шароитлар муҳайё этиляпти.

ИШЧИЛАР ОЛҚИШИ

Яхши дам—меҳнатга ҳамдам

Тошкент тўқимачилик комбинати ёнида бир бино бор. Уни «Саломатлик саройи» деб аташади. Сабаби, бу ерга ташриф буюрган ҳар бир тўқимачи саломатлигини яхшилаб, кайфияти кўтарилиб, ишга қайтади.

Саранжом-саришта коридордан борар эканмиз, қизларнинг шўх кулгиси эшитилади. Бу қизлар 2-тўқув фабрикаси ишчилари — Д. Асанова ва З. Муротовалар. Улар ишдан сўнг тўқимачилик ва енгил саноат институтида таҳсил олишади.

— Санаторийда биринчи бўлишимиз, — дейди Дина Асанова. — Бизга бу ер жуда маъқул бўлди. Сабаби, уззукун оёқда тик турган ишчининг ҳордиқ чиқариб саломатлигини мустаҳкамлаши учун барча шароитлар муҳайё.

Шу пайт қизлардан бири соатига кўз ташлаб, ярим очиқ эшик томон қараб қўйди. Даволаниш вақти бўлганини сездик. «Физиотерапия кабинети» деган ёзув битилган хона эшигидан бирга кирдик. Шинамгина хонада турли хил аппаратлар тартиб билан жойлашган. Оппоқ пардалар билан тўсилган бўлмаларда ишчилар даволаш курсини ўташяпти. Сўнгра навбатдаги хонага ўтиб, бироз нафас ростлашади. Бу ердаги ўзига хос осоишталик киши диққатини тортади. Шу хонада даволанаётган кекса аёллардан бири, корхонанинг ветеран ишчиси Елизавета Степановна Чошкина пенсионерларга, меҳнат ветеранларига кўрсатилаётган алоҳида ғамхўрлик тўғрисида тўлқинланиб гапирди.

— Корхонада ишлаётганимга 35 йил бўлди, — дейди Елизавета Степановна. — Бизга кўрсатилаётган эътибордан хурсандман. Бу жой ҳар қанақа курортдан афзал. Ҳар йили мен шу ерда бир ой дам олиб, даволанаман. Қайта куч тўплаб, яна қадрдон цехимга ошиқаман.

— Қандай даволаш воситалари сизга манзур бўляпти! — сўраймиз нуроний онахонлардан.

— Бу ердаги ҳамма нарса шифобахш, — дейди кекса ишчи, меҳнат ветерани Т. Савченко. — Айниқса, асабларни мустаҳкамловчи оромбахш ванна ва массаж бизга хуш ёқаяпти.

Қип-қизил гилам тўшалган, дид билан безатилган шинамгина хона эса — «Дам олиш хонаси». Ванна қабул қилгач, бу хонада ҳордиқ чиқарилади, хуш кайфият уйғотувчи куй-қўшиқлар тинглаб, китоб мутолаа қилинади.

Дам олувчилар хоналарини кўздан кечирдик. Даставвал хоналардаги шинамлик диққатимизни тортди. Тартиб билан жойлаштирилган жиҳозлар, ҳар бир хонада караватлар қошида кичик тумбочкалар, деворларда чўғдек гиламчалар, караватларда эса оппоқ чойшаблар...

Дарвоқе, санаторий-профилакторийда асосан парҳез таомларни тайёрлаш йўлга қўйилган. Бунинг учун санаторий ошхонасида шарт-шароитлар яратилган. Малакали ошпазлар шифобахш кўкатлар асосида даволанувчилар учун мазали таомлар ҳозирлашади. Бу таомларнинг сифатини врачлар доимо назорат қилиб боришади.

Мазкур саломатлик масканида ҳар сменада 100—150 киши, бир йилда жами 1870 тўқимачи даволанади. Кўнгилли ҳордиқ ишчилар иш унумини таъминлайди.

З. ДЎСТМУҲАМЕДОВА.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ЁЗАДИЛАР

БОСМАЧИЛАР ЧИҚАРИБ ЮБОРИЛСИН, ДЕБ ТАЛАБ ҚИЛИШМОҚДА

КОБУЛ. Бу ерда олинган хабарларга кўра, Покистоннинг Чаман шаҳрида жойлашган Афғонистон аксилинқилобчи ташкилотлари «бюросида» портлаш рўй берган. Натижада ўнлаб босмачилар, шу жумладан уч нафар қўрбоши ўлдирилган ва ярадор қилинган.

Кветта ва Чаман шаҳарларида маҳаллий аҳолининг оммавий намойиши бўлиб ўтди. Намойиш қатнашчилари Афғонистон аксилинқилобчи тўдалари Покистондан чиқариб юборилсин, деб талаб қилдилар. Кветтада полициячилар намойишчиларга ҳужум қилдилар. Ўртада бўлган тўқнашув чоғида бир неча киши ярадор бўлди, ўнлаб киши қамоққа ташланди.

Покистон шимоли-ғарбий чегара вилоятидаги обрў-эътиборли диний ташкилот — Уламолар жамияти баёнот тарқатиб, демократик Афғонистонда ўтказилаётган ўзгаришларни маъқулладилар. АДР ҳукумати, дейилади Уламолар жамиятининг баёнотида, мамлакатда миллий сулҳга эришишни кўзловчи очиқ ва равшан сиёсат ўтказяпти, у динни ва руҳонийларни ҳурмат-эҳтиром қилмоқда. Афғон халқига қарши эълон қилинмаган урушнинг давом эттирилаётганлиги ҳеч бир айблари бўлмаган хотин-қизлар, болалар ва кексаларнинг ўлимидан манфаатдор Америка империализми ва регионал реакцияга хизмат қилади.

ЯШИРИН ДИНИЙ ТАШКИЛОТ ФОШ ЭТИЛДИ

ҚОҲИРА. 33 киши Миср Араб Республикаси давлат хавфсизлиги олий суди олдида жавоб беради. Улар «ҳукуматни ағдариб ташлаш мақсадида экстремистик диний ташкилот тузишда» айбланади, деди Миср бош прокурори М. А. ал Гинди.

МЕНА агентлигининг хабар қилишича, Миср Араб Республикаси хавфсизлик органлари террорчилик ҳаракатларига ва ҳокимиятга қарши намойишларни ташкил этишга тайёргарлик кўрган ҳукуматга қарши яширин ташкилотни фош этганлар. Миср қуролли кучларининг тўрт офицерини ҳам ўз ичига олган бу ташкилотларнинг аъзолари ихтиёрида қурол-яроғлар, ўқ-дорилар бўлиб, улар жадал ҳарбий тайёргарлик кўрганлар. Мана шу тўда билан тақиқлаб қўйилган экстремистик «Ал жиҳад ал Исломи» ташкилоти ўртасидаги алоқадан далолат берувчи маълумотлар олинган.

ҚИТЪАЛАРДАН ДАРАКЛАР

Лондон. Франция Тинч океандаги Муруроа оролида яна ядро портлатиши ўтказди. Рейтер агентлигининг Веллингтондан Янги Зеландия сейсмик хизмати вакиллари берган маълумотга асосланиб, хабар қилишича ядро қурилмасининг қуввати ўн килотоннага яқин бўлди. Бу — Франциянинг шу йил ўтказган еттинчи ядро портлатиши эди. Мамлакат ҳукумати шу синовларни тақиқлашни талаб қилаётган Австралия, Янги Зеландия ва регионлаги бошқа мамлакатларнинг талабларига қулоқ солишдан қатъий бош тортмоқда.

Нью-Йорк. Ядро қуролларини кўпайтирмаслик учун курашувчи миллий кампаниянинг ҳар йилги конференцияси якшанба куни Чикагода тугади. Конференция охирида Америкадаги урушга қарши йирик ташкилот— оқилона ядровий сиёсат учун курашувчи комитет билан бирлашиш тўғрисида қарор қабул қилинди. Делегатлар энг зарур проблемаларни муҳокама қилиб, келгуси йилдаги ҳаракат программасини маъқулладилар, бу программада қуролланиш пойгасини жиловлаш, СССР билан АҚШ ўртасида ядро аслаҳахоналарини анча қисқартириш тўғрисида шартнома тузилиши учун курашни кучайтириш кўзда тутилади.

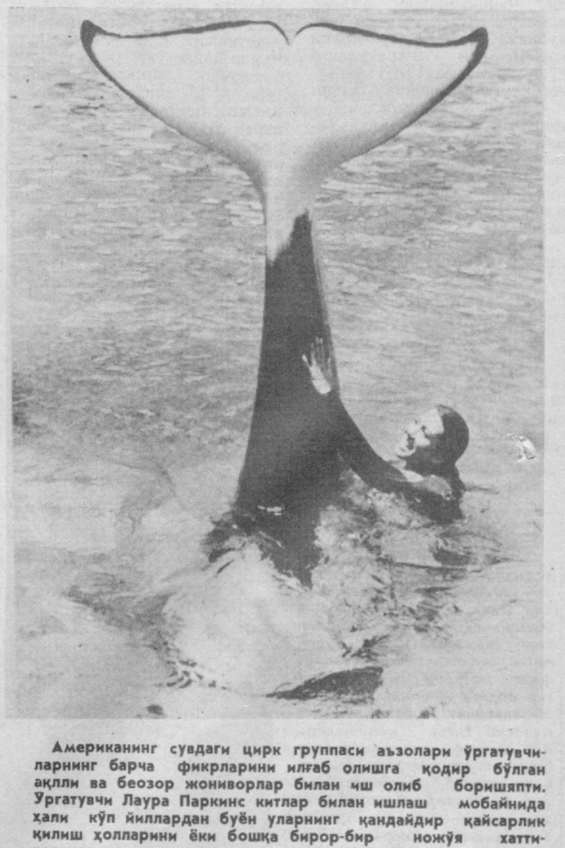

Американинг сувдаги цирк группаси аъзолари ўргатувчиларнинг барча фикрларини илғаб олишга қодир бўлган ақлли ва беозор жониворлар билан иш олиб боришяпти. Ургатувчи Лаура Паркинс китлар билан ишлаш мобайнида ҳали кўп йиллардан буён уларнинг қандайдир қайсарлик қилиш ҳолларини ёки бошқа бирор-бир ножўя хатти-ҳаракатини учратмаган.

СУРАТДА: Лаура Паркинс Шаму лақабли кит билан Флорида штати сув ҳавзасида томоша кўрсатяпти.

АП—ТАСС телефотоси.

КАЛЕЙДОСКОП

ФИЛ ҚОЛДИҚЛАРИ

Филиппин пойтахтининг районларидан бири — Марикинда олимлар бундан 500 йилдан икки миллион йилгача илгари яшаган турли тоифадаги филларнинг суяк қолдиқларини топишди. Филларнинг олд ва озиқ тишлари, умуртқа суяклари ҳамда қовурғалари вулқон кулида яхши сақланиб қолган. Олимларнинг тахминларига қараганда, Филиппин территориясида иқлим айни чоғдагига нисбатан қадимги даврларда анча совуқ бўлган экан. Фақат Лусон оролининг шимолидаги тоғларда учратиш мумкин бўлган қарағайлар эндиликда бу ердаги текисликларда ҳам ўсмоқда.

«ТУРИСТ» ПОЛИЦИЯСИ

Таиландда «Турист» полицияси ташкил этилганлиги ҳақида маълум қилинди. Унинг бош вазифаси — чет эллик туристлар хавфсизлигини таъминлашдир. Бироқ бу хизматнинг бошқа муҳим вазифалари ҳам мавжуддир. Халқаро гангстеризмга қарши кураш ҳам унинг хизмат бурчидир. «Бангкок пост» газетасининг ёзишича, мамлакатга туристлар ниқобида кўплаб гангстер синдикатларининг аъзолари ташриф буюришмоқда. Улар наркотиклар савдоси, фирибгарлик ва алдамчилик билан шуғулланиб, саёҳат ҳаваскорларига қарши суиқасдлар уюштирмоқдалар.

Оқшомхонлар учун учрашув

Бош манба — ҳаёт

Ёзувчи Одил ЁҚУБОВ билан суҳбат

— Одил ака, ижод йўлингиз қачон ва қандай бошланган!

— Менимча ҳар бир ёзувчи ўзининг ижод йўли қачон бошланганини аниқ айтиб бера олмаса керак. Мен «Тенгдошларим» номли биринчи қиссамни Узоқ Шарқда, солдат бўлиб юрган чоғларимда ёзганман. Бу қисса 1951 йили «Ленин учқуни» газетаси ва «Шарқ юлдузи» журналида чоп этилди. Демоқчиманки, менинг ижодим 40-йилларнинг охири, 50-йилларнинг бошига тўғри келади. Ўша йиллардан бошлаб баҳоли қудрат қалам тебратиб келаман.

— Шу кунларда «Оққушлар, оппоқ қушлар» романи ҳақида адабий жамоатчилик қизғин баҳс юритмоқда. Романнинг ёзилиш тарихига қисқача тўхталсангиз.

— Роман ҳақида қизғин баҳс бўлаётганидан фақат хурсандман. Зотан, бадиий асар ҳақида ҳар хил фикрлар айтилишига табиий бир ҳол деб қарамоқ керак. Асар ҳақида ҳеч ким ҳеч нарса демаса бу ёмон.

Албатта, ҳар бир асарнинг туғилишига сабаб бўладиган нарса биринчи навбатда ҳаёт ва унда содир бўлаётган жиддий ўзгаришлардир. Шу маънода «Оқ қушлар, оппоқ қушлар» романи ҳам республикамизда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XVI пленумидан кейин рўй берган ва халқимиз томонидан покланиш деб аталган жиддий кураш маҳсулидир. Бу деган сўз мен асарга мана шу жиддий кураш ва социал ўзгаришларни шундайлигича, оппа-осон олиб кирдим дегани эмас. Агар менинг кўп йиллик ҳаётий тажрибаларим, ўйларим, кўрган яхши-ёмон кишиларим, турмушда йўл қўйган хатоларим ва бу хатолардан ўзим учун чиқарган жиддий сабоқларим— бир сўз билан айтганда бошимдан кечирган — яна такрорлайман, катта ҳаётий тажрибам бўлмаганда бу асар ҳам дунёга келмас эди. Мен романга болаликда бирга ошиқ ўйнаб катта бўлишган, уруш йиллари ёш бўлишига қарамасдан фронт учун мардонавор меҳнат қилган уч дўстни асосий қаҳрамон қилиб олганман. Уларнинг учаласи ҳам болаликда ҳалол, покиза, диёнатли бўлишган. Лекин романда тасвирланганидек, йиллар ўтиши билан уларнинг ҳаётга қарашларида ҳар хиллик пайдо бўлади. Қишлоқда яшаган оддий деҳқон Шораҳим шоввозда болаликдаги диёнат, инсоф, поклик бир умрлик ҳамроҳ бўлиб қолади. Музаффар Фармонов эса юксак лавозим, турли хил унвонлар сабаб ўз дўсти Шораҳимни, унинг ҳақ-ҳуқуқини поймол қилишгача борган шахсга айланади. Учинчи дўст профессор Расул Нуриддинов эса Шораҳимдек оддий, камтарона фазилатни ўзида бутунлай асраб қолаолмаган бўлсада, адолат йўлига ҳайрихоҳ бир олим сифатида кўз ўнгимизда гавдаланади. Мен шу хилдаги ўзим ҳаётда кўрган, билган қаҳрамонларим тимсолида турмушимизда бугун кечаётган адолат, ҳақиқат учун бўлаётган кескин курашларни акс эттиришга ҳаракат қилдим.

— Асарнинг ёзилиш жараёни ҳақида гапириб беринг...

— Асарнинг туғилиши мураккаб жараён. Менимча ҳеч бир ёзувчи асарни қандай бошлаб нима билан тугашини аниқ билмаса керак. Баъзан катта асарнинг туғилишига оддий ҳаётий воқеа туртки бўлиши мумкин. Буюк ёзувчининг истеъдоди эса бу оддий воқеа сабаб гениал асарнинг яратилишига сабаб бўлиши мумкин. Мисол тариқасида Лев Толстойнинг «Тирилиш» романини олайлик. Асар сюжетини унга бир таниш адвокат гапириб берган. Бу воқеа яъни бир оддий деҳқон қизининг оқсуяк офицер томонидан йўлдан урилиб, тақдири фожиа билан тугаши воқеаси Толстой истеъдодининг қудрати билан буюк социал асарга айланган. Бундай фактларни ҳар бир ижодкорнинг тажрибасидан кўплаб келтириш мумкин. Шахсан менда ҳам шу хилдаги кўплаб воқеалар кечган.

— Идеал қаҳрамон проблемасига муносабатингиз!..

— Идеал қаҳрамон масаласига ижобий қарайман. Афсуски, бекорчи ва юзаки баҳслар туфайли бу муҳим масала кейинги пайтда бироз сийқалашиб кетди. Ҳолбуки, ижобий қаҳрамон ҳақида Навоий ва Толстойдек инсонлар бош қотиришган. Лекин Навоий, Толстой каби улуғ алломаларимиз идеал қаҳрамон масаласига биз ўйлаган тарзда оддий ёндошган эмас, Навоий, Толстой, Достоевский, Тургенев, Горький яратган идеал қаҳрамонлар ўша буюк адибларнинг буюк ўйлари, исёнкор туйғулари, орзу-умидлари, адолатсизликка қарши кураш ҳақидаги ўткир фикр-мулоҳазалари, истаклари ва хоҳишларини мужассам этганлар. Шунинг учун уларнинг ўлмас қаҳрамонлари бизни ҳануз ҳаёт ҳақида теран ўйлашга, адолат учун курашга, турмушда фаол бўлишга ундовчи маёқ вазифасини ўтаб келмоқда.

—Шеъриятга муносабатингизни билмоқчийдим!

— Ўзим прозада қалам тебратсам-да шеъриятни яхши кўраман. Кўп ўқийман. Яхши шеър яхши куйга ўхшайди. У киши руҳи, маънавий оламини ниҳоятда бойитади. Гўзалликни тушунишга ўргатади.

Ҳозирги ёшларимизнинг изланишларидаги мени қувонтирадиган ибратли жиҳат —самимият, туйғулар мусаффолиги. Мен бугунги ёшлар шеъриятини мана шу фазилатлари учун яхши кўраман ва севиб ўқийман. Албатта ёш шоирларимизда бизнинг улкан адибларимиз Ғафур Ғулом, Ойбек, Ҳамид Олимжон, Миртемир, Шайхзода шеъриятига хос бўлган айрим хислатлар, жўшқинлик, катта гражданлик пафоси, туйғулар эҳтироси етишмагандек туюлади. Бу сифатлар тажрибага боғлиқ нарсалар. Бугунги жиддий ўзгаришлар — поклик учун бораётган шафқатсиз кураш ёш шоирларимиз учун ҳам катта сабоқ бўлади деган умиддаман.

— Қишлоқ темаси борасида нима деяоласиз!

— Менимча, адабиёт айтиши керак бўлган жиддий гаплар ҳақида ўйлаганда энг аввало қишлоқ ҳаётидаги муаммолар кўз олдимга келади. Бугун қишлоқ ҳаётидаги долзарб муаммолардан бири деҳқон қадри масаласидир. Деҳқон меҳнатини қадрламай қўйдик. Яъни сўзда қадрлаймизу, амалда йўқ. Бу жуда жиддий масала. Ёзувчи сифатида бу масалага конкрет муносабатимни «Оқ қушлар, оппоқ қушлар» романимдаги Шораҳим образи орқали билдирганман.

—Маълумки, публицистика жанговар жанрлардан бири. Бу жанр ҳаётдаги у ёки бу масала ҳақида биринчи бўлиб бонг уриши, то масалалар маълум якунини топмагунча тиниб-тинчимаслиги керак. Шу маънода ҳозирги ўзбек публицистикасидаги аҳвол ҳақида нима дейсиз!

— Бизда публицистика жуда ночор. Публицистика деб биз кўпинча тумтарақ гапларни тушунаяпмиз. Ҳеч бўлмаса Лев Толстой, Максим Горький, Ромен Ролланлар публицистикасини эслайлик. Негадир сўнгги йилларда оқсоқол адибларимиз бу соҳага жиддий эътибор билан қарамаяпти. Публицистикамизга бироз бўлсада ҳисса қўшаётган ёш адиб ва журналистлардан Д. Нурий, Н. Раҳматов, Ё. Хўжамбердиев, Э. Усмонов, Ш. Нуралиев, Ғ. Хотамов, Ҳ. Олимжонов, Н. Саъдуллаев, М. Абдуллаевларнинг бу соҳадаги изланишларидан мамнунман.

— «Диёнат»ни ёзишга Сизни нима мажбур қилди! Отақўзига ўхшаган ўзбошимча раисларнинг халққа, жамиятга етказаётган зарарими ёки Шомуродовга ўхшаган диёнатли одамларнинг тақдирими!

— «Диёнат» романини ёзишга мени ҳаётнинг ўзи мажбур этди. Мен ўз ҳаётий тажрибаларимдан келиб чиқиб яхшилик билан ёмонлик ўртасидаги курашни кўрсатиб беришга ҳаракат қилдим. Асосий фикрни айтиш эса китобхоннинг ўзига ҳавола.

Суҳбатни У. ЎТАЕВ ёзиб олди.

САЛОМАТ БЎЛИНГ

Газетхон илтимоси

Гриппнинг асорати ёмон

Ҳурматли редакция! Грипп касаллиги нега тез юқади! Ундан сақланиш ва даволанишда нималарга эътибор бериш керак!

Н. ҚОБИЛЖОНОВ, Ш. НУРМАТОВ, О. ҚОСИМОВ.
«Ташсельмаш» заводи ишчилари.

Дарҳақиқат, грипп жуда тез тарқаладиган, тез юқадиган касаллик. Уни вирус тарқатади. Вирус эса шарсимон, жуда кичик микроорганизмдир. Ҳозирги вақтда A (A, A1, A2) типидаги вируслар тарқалган. Грипп тарқатувчи вируслар ташқи таъсирга чидамсиз бўлади, улар қуёш нурида ёки 60 даражагача иссиқликда беш-ўн минут мобайнида ҳалок бўлади.

Гриппнинг тез тарқалишига асосан шу касаллик билан оғриган бемор сабабчи бўлади. Шунинг учун ҳам грипп билан оғриган киши уйдан чиқмаслиги, соғайиб кетгунича ишга бормаслиги шарт. Чунки, грипп вируслар орқали бошқаларга тез ўтади. Вируслар бемор фойдаланадиган идиш-товоқ, сочиқ, рўмолча, китоб ва бошқа буюмлардан ҳам ўтиши мумкин. Шунинг учун грипп билан оғриган беморнинг буюмларини бир неча кунгача алоҳида тутиш керак.

Шуни айтиш керакки, бу хасталик билан турли ёшдаги кишилар йилнинг ҳамма фаслларида касалланишлари мумкин. Аммо совуқ кунларда (куз, қиш ва баҳорда) бу касаллик жуда кўпайиб кетади. Кунлар исиган сари камая боради.

Грипп эпидемияси бир вақтнинг ўзида бир неча мамлакат аҳолиси ўртасида, айрим ҳолларда эса бутун дунёга тарқалиши мумкин. Шунинг учун ҳам бу касаллик тарқалганда медицина муассасалари хасталикнинг олдини оладиган санитария-профилактика чораларини шошилинч амалга оширишлари зарур. Акс ҳолда, баъзан кишини ҳалок қилиши мумкин.

Вирус киши организмига кўпроқ бурун, томоқ ва нафас йўлларидан киради. Кўп ҳолларда касаллик тўсатдан бошланади. Вирус юққач, бир неча соатдан ёки бир неча кундан кейин ҳам бошланиши мумкин.

Касаллик юққач, беморнинг ҳарорати ошиб, бутун аъзойи-бадани, айниқса, икки чеккаси ва кўз атрофлари зирқираб оғрийди, мускуллари тортишади, оёғи бўшашади, бош айланади, қулоғида шовқин сезади, нафас йўллари яллиғланади. Шунингдек, грипп билан оғриган кишининг юзи ва кўзи қизаради, товуши бўғилади, қуруқ йўталади. Баъзан беморларнинг бурнидан қон ҳам оқиши мумкин. Хасталик ўрта ҳисобда уч кун, баъзан эса етти кунгача давом этади. Беморнинг ҳарорати пасайганда у билинар-билинмас терлайди, бир неча кунгача бўшашиб юради. Беморнинг иштаҳаси бўғилади, юрак уриши сустлашади.

Одатда грипп енгил ўтади, бироқ шунда ҳам у организмни жуда бўшаштириб юборади. Бу эса бошқа касалликнинг келиб чиқишига сабаб бўлиши мумкин.

Касаллик авжига чиққан пайтда гриппга қарши зардоб толқонини ҳар куни икки-уч марта бурунга олиб туриш зарур. Хасталик белгилари тугагач, зардоб толқонини бурунга олиш тўхтатилади. Агар беморнинг боши қаттиқ оғриса пирамидон, фенацетин, аспирин каби оғриқни қолдирувчи дорилар, кофеин билан бирга-ликда истеъмол қилинади. Бемор йўталса, ёки кўкрак қафасида оғриқ сезса, врач маслаҳати билан елка ва белига банка, горчичник қўйиши, кодеин ёки бошқа дориларни ичиши керак. Бемор иссиқ уйда ётиши, каравоти парда билан тўсиб қўйилиши ёки алоҳида хонада бўлиши зарур. Бу — унинг атрофидаги кишиларни касалланишдан сақлайди. Шу билан бирга, беморнинг оёғига грелка қўйиш, унга сут, ширин чой, кофе, какао ичириш лозим. Бемор ейдиган овқатлар ҳар хил ва тўйимли, витаминли бўлсин. Бемор врач белгилаган дори-дармонлар билангина даволаниши лозим.

Беморни парваришлаётган ва эпидемия вақтида аҳолига хизмат қилаётган киши оғиз-бурнига тўрт қаватли дока тутиб олгани, қўлини иссиқ сувда тез-тез совунлаб ювиб тургани маъқул. Шунингдек, бемор учун тутилган идиш-товоқларни қайноқ сувда чайиб туришни унутманг.

Гриппни юқтирмаслик учун киши бутун чораларни кўриши, гигиена қоидаларига эътибор бериши зарур. Бунда тозаликка риоя қилиш, ўзи яшайдиган уйни озода тутиш ва ҳавосини янгилаб туриш муҳим аҳамиятга эга бўлади. Зотан, бемор учун тоза ҳаво ва қуёш нурлари ҳам шифо бўлади.

Уйда грипп билан оғриган киши бўлса, полни ярим процентли хлор оҳагининг эритмаси ёки икки процентли хлорамин эритмаси билан артиб туриш керак. Пол ювилаётганида ва ювиб бўлинганидан кейин форточка ёки деразаларни очманг. Аксинча, хонада хлор ҳидининг сақланиб қолишига эришинг. Оила аъзоларидан бирор киши грипп бўлиб қолган тақдирда полни кунига, бемор тузалгач, ҳафтада бир кун хлор эритмаси билан артиб туриш зарур.

Кишилар кўп бўладиган жойлар, яъни даволаш муассасалари, мактаблар, болалар боғча ва яслилари, кинотеатрлар, театрлар, ётоқхоналар, вокзаллар ва шу сингари жойларнинг хлор эритмаси билан ювилишига, айниқса, эътибор бериш зарур.

Грипп касаллигига қарши курашишнинг бирдан-бир йўли ўз вақтида касалликнинг олдини олиш ва шифокорлар маслаҳатига қатъий риоя қилишдан иборат.

И. МУСАБОЕВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги, СССР Медицина фанлари академиясининг мухбир аъзоси, профессор.

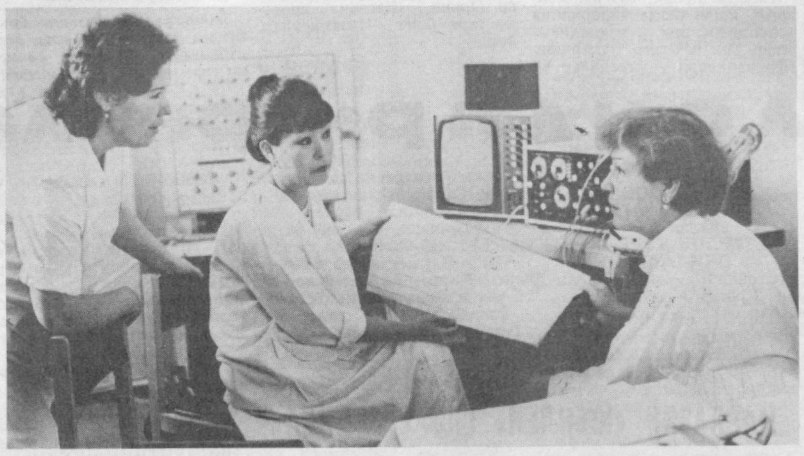

Шифокорлик ўз касбига фидокорликни, даволашда моҳирликни, беморларга меҳрибон ва ширинсуханликни талаб қилади. Ана шу хислатлар беморларнинг шифо топишида муҳим омил бўлади. Республика санитария, гигиена ва касб касалликлари илмий-текшириш институти клиник касалхонасининг диспансер бўлимида шундай ҳушмуомала ва моҳир врачлар ишлашади. Улардан беморлар ғоят миннатдор бўлишмоқда.

СУРАТДА: (ўнгдан) диспансер бўлимининг мудири Евдокия Ефимовна Зяблова, физиология лабораторияси мудири Марта Георгиевна Шин ва лаборант Эътибор Каримовалар касалликни даволаш ҳақида маслаҳатлашишмоқда.

С. Маҳкамов фотоси.

Оқ доғ — касалликми?

Ҳурматли редакция! Одам терисида нега оқ доғлар пайдо бўлади? Бунинг юқумли томонлари йўқми? Оқ доғларни даволаш мумкинми?

М. АБДУЛЛАЕВА.

Шу мазмунда бир неча оқшомхонлар хат йўллашиб, оқ доғ ҳақида маълумот беришимизни сўрашган. Жамоатчи мухбиримиз Тошкент врачлар малакасини ошириш институти тери-таносил касалликлар кафедрасининг ассистенти Жавлон КАРИМБЕРДИЕВ билан суҳбатлашиб, қуйидаги жавобни олди:

— Одам терисидаги нормал пигмент моддасининг йўқолиши натижасида терида оқ доғ пайдо бўлади. Бу оқ доғларни араб тилида «барас», форс тилида эса «пис» деб аталади. «Пес» сўзи форс тилидаги «писак», яъни «теридаги доғ» сўзидан келиб чиққан.

Оқ доғ — киши органларининг касаллиги, ички безлар нормал функциясининг бузилиши, баъзи микроэлементларнинг қондаги миқдорининг камайиши ва терида пигмент моддасини пайдо қиладиган ферментларнинг етишмаслиги натижасида пайдо бўлади.

Қадимги даврда яшаган Убайдуллоҳ ибн Юсуф Қаҳҳол каби баъзи олимлар оқ доғларни мохов каби терининг юқумли касаллигининг белгиси деб билганлар ва бу нотўғри фикрларини халқ орасида тарқатганлар. Оқ доғларнинг моховга ҳеч қандай алоқаси йўқ. Бу доғлар асло юқумсиз бўлиб, терида фақат косметик камчилик туғдиради, холос. Бунда терининг турли жойларига оқ доғ тушади. У аста-секин катталашиб, бири-бири билан қўшилиб, терининг катта қисмини эгаллаб олиши мумкин. Доғнинг шакллари доирасимон, кўп қиррали ва овал бўлиб, ранги оқ ёки сут рангда кўринади. Булар терининг табиий рангидан аниқ, баъзан сал ажраб туради. Доғ тушган жойдаги соч ва туклар ҳам рангларини ўзгартиради ва оқ тус олади. Доғ тушган ерда терининг сезиш қобилияти ўзгармайди. Доғ пайдо бўлишидан олдин одамда ҳеч қандай белгилар (оғриқ, қичима, иш қобилиятининг пасайиши ва бошқалар) кузатилмайди.

Ҳозирги замон медицинаси бу доғларни даволаш борасида катта ютуқларга эришди. Даволанишни бошлашдан олдин беморнинг ошқозон-ичак системаси, жигар, меъда ости, буйрак усти безларининг, асаб ва қон томирлари системасининг функциялари яхшилаб текширилади ва керакли муолажа қилинади. Беморларга 15—20 кун давомида организмда камчил бўлган витаминлардан (тиамин, бромид, пиридоксин, никотин кислотаси ва бошқалар) укол қилинади. Шу даврда терининг эластиклигини яхшилаш, модда алмашинишини кучайтириш мақсадида фонофорез, массаж ва бошқа муолажалар қўлланилади.

Булардан ташқари, оқ доғларни даволашда фуранокумарин препаратлари жуда кенг қўлланилади. Фуранокумарин препаратларига — мамлакатимизда ишлаб чиқарилаётган псорален, аммифурин ва бероксан кабилар киради. Бу дориларни фақат врач маслаҳати билан қўллаш кераклигини ўз ўрнида эслатиб ўтишимиз даркор. Бу препаратлар терининг қуёш нурига сезгирлигини жуда оширади ва бунинг натижасида қуёш нурининг таъсирида терида куйиш ҳолатлари келиб чиқиши кузатилади.

Бизнинг кузатишимиз бўйича беморлар оқ доғнинг пайдо бўлишини сезган ҳамоно врачларга мурожаат этиб, даволанишни ўз вақтида бошласалар, қунт ва ихлос билан даволансалар, доғлар, албатта, йўқолиб кетади.

Суҳбатни шифокор
Қ. НИЗОМОВ
ёзиб олди.

ЭЛЕКТР БОҒИЧ

Ер юзида танасидаги жароҳат тезда битишини хоҳламаган одам топилмаса керак. Бунинг учун канадалик биоинженерлар электр боғич ихтиро қилдилар. Улар организмда жароҳатнинг битишига ёрдам берувчи коллаген моддасини баъзи юқори частотали ток рағбатлантиради. Одатдаги боғичдан электр боғичнинг фарқи шундаки, юпқа электродлардан фойдаланилиб, улар жароҳат ўрнига боғлаб қўйилади. Электродлар генераторга уланади ва юқори частотали ток юборилади. Даволаш тез ва оғриқсиз ўтиб, бунда деярли чандиқ қолмайди.

ҒАРОЙИБ ПРЕПАРАТ

Ҳозирги вақтда дунёда юрак-қон томир касалликларининг кўпайганлиги кузатилмоқда. Унинг кенг тарқалган сабабларидан бири тромбозлар, яъни томирларда қоннинг қуюлиб қолишидир. Бу инфаркт миокарди, фалаж, қон билан таъминлашнинг бузилиши каби касалликларга олиб келиши мумкин. Бу ҳолда ягона туб восита — тромбларни эрита олувчи препаратлардир.

Бундай эритувчини совет кардиологлари яратишди. У қабул қилиш учун қулай (тўлиқ терапевтик доза венага юборилади) ва асорат қолдирмайди. Препаратнинг бу хусусияти даволаниш самарасини таъминлайди ва ҳар қандай касалхонада амалга ошириш имкониятини яратади.

Янги препарат анъанавий бўлмаган соҳада, офтальмологлар ҳам кўзга қон қуйилишини даволашда қўллашлари мумкинлиги аниқланди.

КАМРОҚ ОВҚАТЛАНИЛСА...

Беморлик туфайли эҳтиёт юзасидан парҳез буюрилган кишилар кўпинча унга амал қилмайдилар. Уларни очлик хавфи ва озиб кетиш қўрқитади. Булар ноўрин.

Олимлар шундай бир тажриба қилишди. Сичқонларда ўтказилган тажрибаларга кўра, чекланган калория истеъмол қилиш — жониворлар ҳаётини узайтириб, касалланишини камайтиради. Сичқонларга витаминлар ва минераллар қўшилган ҳолда контроль группадаги сичқонларга нисбатан 28—43 процент калория кам овқат берилди. Чекланган калорияда парҳез билан овқатлантирилган жониворлар оздилар, бироқ соғлом эдилар. Улар контроль группадаги турдошларига нисбатан 10—20 процент узоқроқ яшадилар.

Шунингдек, тажриба группасидаги сичқонларда рак билан касалланиш паст даражада бўлди. Хулоса? Ким камроқ еса, узоқ яшайди.

Ф. ОРИПОВ
тайёрлаган.

Жароҳатланишдан сақланинг

Ҳар фаслнинг хислати бўлгани каби ўз инжиқликлари ҳам бор. Қиш пайтида сирпанчиқ натижасида кишилар йиқилиб, шикастланиш, жароҳатланиш сингари кўнгилсиз ҳолатлар юз бериб туради.

Кўпинча қиш фаслида Ўзбекистон травматология ва ортопедия илмий тадқиқот институтига жароҳатланганлар келиб туради. Жароҳатланиб келувчиларда қўл, панжа, бармоқ, елка, оёқ, умуртқа поғонаси ва қобирғаларнинг лат ейиши, синиши кўпроқ учрайди. Маълумки, йўл ёмон бўлса, унинг устига ёмғир, қор ёғиб сирпанчиқ бўлса машиналар (транспортлар) яхши юролмай қолади. Натижада йўл ҳаракати қоидалари бузилади. Шунинг оқибатида кўнгилсиз ҳодисалар келиб чиқади. Бундай кўнгилсиз ҳодисаларнинг олдини олиш учун кўчалар, йўлкалар ва чорраҳаларда йиғилган сувларни, қорларни тозалаш, сирпанчиқ жойларга қум, қипиқ, қорни эритиш учун эса туз сепиш лозим.

Ҳаммамизга маълумки, кўчаларнинг атрофидаги ариқлар ўз вақтида тозаланмагани, кувирларга тўкилган қор, ёмғир ва водопровод кранларидан тўхтовсиз оққан сувлар йўлда кўл ҳосил қилиб, яхмалаклар ҳосил қилади. Бундай ҳол транспорт ва пиёдаларнинг ҳаракатига халақит бериб, турли кўнгилсиз ҳодисаларга олиб келади. Марказий шаҳарлар— Москва, Ленинград ва Киевда қор ёғиши билан кўча ва йўллар дарҳол узлуксиз тозаланади. Бу эса, йўловчиларнинг сиҳат-саломатлигига, транспортларнинг нормал ҳаракатига имкон туғдиради.

Шуни айтиш керакки, тоғларда қор қалин бўлиши билан ҳамшаҳарларимиз дам олиш мақсадида шанба ва дам олиш кунлари Чимён тоғларига сайрга чиқадилар, чанғи ва коньки учадилар. Бундай спорт болаларнинг ва катта одамларнинг нормал ва бақувват ўсишига, жисмоний соғлом бўлишига ёрдам беради. Баъзан учиш техникаси билан яхши таниш бўлмаслик ҳар хил жароҳатланишга олиб келади.

Маълумки, тойғониб йиқилганда кишилар кўпинча ўзларини сақлаш мақсадида қўлларига таянадилар, натижада қўл суяклари синади, оёққа таяниб йиқилганда оёқ суяклари синади. Бундай пайтда тезда травматолог врачга кўрсатиш керак.

Одатда, кўнгилсиз воқеалар болаларнинг мактабга эрталаб вақтлик ва кеч қайтиш пайтларида учрайди. Ёш болалар боғчага ёки мактабга келишларида назоратсизлик оқибатида йўл транспортларидан жароҳатланадилар. Боғча болаларини ва бошланғич синф ўқувчиларини ота-оналар, уйдаги катта ёшли кишилар кузатиб қўйишлари керак. Бекат ва чорраҳалардан болалар ўтаётганда катта ёшдагилар уларга ёрдам бериши айни муддао бўлади. Катта магистрал йўлларда, чорраҳа йўқ кўчаларда мактаб ходимлари навбатчилар тайинлаб, улар машиналарни тўхтатиб, ўқувчи болаларни йўлдан беҳавотир ўтказишни ташкил қилсалар бахтсиз ҳодисалар бўлмайди. Буни қарангки, яқинда Чилонзор районининг серҳаракат кўчаларидан бирида Комил деган 10 ёшли ўқувчи кўчани чопиб кесиб ўтган, тез келаётган машинага урилган ва оғир жароҳатланиб қўл ва бош суяклари синган. Иккинчиси — Борис исмли бола келаётган машинага осиламан деб йиқилиб, унинг чап оёғи машина ғилдираги остида қолади. Тиззадан пастки қисми пачақланиб, майда-майда бўлиб кетди. «Тез ёрдам» машинаси беморни касалхонага олиб келди. Боланинг оёғи ҳеч иложсиз бўлгани учун тиззасидан кесилди.

Мана шу баён қилинган каби кўнгилсиз воқеаларнинг олдини олиш учун маориф ва медицина ходимлари, Қизил ярим ой жамияти, ГАИ автоинспекторлари матбуотда, радио ва телевидение орқали аҳолига кенг тушунтириш ишлари олиб боришлари лозим.

Н. ШОМАТОВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан арбоби, медицина фанлари доктори, профессор.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

● ВОРОШИЛОВГРАД. Пархоменко номидаги Ворошиловград кўмир машинасозлиги заводи ишлаб чиқара бошлаган вибрацион қурилмалар ҳатто кўмири ва темир рудаси зичлашиб қолган вагонлар ва платформаларни тез ва оз харж билан бўшатиб олмоқда. Шундай электромеханик вибраторлар мамлакатнинг кончилари, металлурглари ва химикларига юборилди.

● **ГРОЗНИЙ. Грозний «Промавтоматика» илмий ишлаб чиқариш бирлашмасининг мутахассислари ишлаб чиққан электрон томчилаб суғориш системаси билан энг тажрибали сувчи ҳам баҳслаша олмайди. Микропроцессор билан таъминланган автоматика ҳар бир ўсимлик зарур миқдорда намлик олишини қаттиқ кузатиб боради, унга кундузи ёки кечаси, ҳаво очиқ кунда ёки булутли кунда қанча сув керак бўлишини ҳал қилади. Битта электрон сувчи 500 гектар ердаги тупроқни энг мақбул намлигини сақлаб тура олади. Далаларнинг ҳосилдорлигини анча кўпайтиришга имкон берувчи системанинг юксак самарадорлиги Молдавия ва Қрим хўжаликларида текшириб кўрилди.**

● СТАВРОПОЛЬ. Ставрополь химиявий реактивлар ва люминофорлар заводида технологик машина-ускуналарни реконструкция қилишдан мақсад рангли телевизорларнинг экранларидаги тасвир ёрқинлиги ва тиниқлигини оширишдан иборат эди. Корхонада янги, электроника билан бошқариладиган қиздириш печи жорий этилди. Натижада телевизион саноат учун ишлаб чиқарилаётган люминесцент кристалларига ишлов бериш жараёни янада такомиллашди, уларнинг чидамлилиги ортди.

● **ҚИЗИЛ. Тувадаги олис Танди район агросаноат бирлашмасининг қишлоқ аҳолиси эндиликда дам олиш кунлари ортиқча чорвачилик маҳсулотлари билан шаҳар бозорларига югуриб қолмайди. Кооператорлар бу маҳсулотларни аниқ графикка мувофиқ уйга келиб қабул қилиб олмоқдалар. Район марказида қайта ишлаш комбинати ҳам ишга туширилди. Бу ердан истеъмолчиларга гўшт маҳсулотлари юборилмоқда. Райондаги қишлоқ қўраларининг учдан икки қисми кооператорларнинг ишонган ёрдамчилари бўлиб қолди. Келгуси йилда ҳамкорлик қилиш учун уларнинг ҳар бири билан шартномалар тузилди.**

● НЕФТЕЗАВОДСК (Чоржўй области). Шаҳарнинг қурилаётган саноат корхоналарига бинокорлик материаллари ва ускуналарини келтириш тезлашди. Шарқий Қорақумда жойлашган ёш индустриал шаҳарда юк туширадиган темир йўл станцияси ишга тушди. Бу ерда ҳар куни ўнлаб вагон юки тушириб олинмоқда. Натижада область марказидан юкларни автомобилда олисга ташиш эҳтиёжи қолмади. Керакли юклар бир маромда келтириб турилганлиги туфайли Нефтезаводскда беш йиллик муҳим объектларини қуриш суръатлари ортди.

● **НЕФТЕКУМСК (Ставропол ўлкаси), Нефтекумск чеккасида ишга туширилган газлифт компрессор станцияси «Ставропольнефтегаз» бирлашмасига қарашли конлар самарасини оширишга имкон берди. Эндиликда бу ерда табиий газ воситасида ер бағри қатламлари орасига берилувчи босимни ошириш ҳисобига ҳар куни пландаги графикка қўшимча 2 минг тоннадан кўп нефть қазиб олинмоқда.**

● ОМСК. Омскнинг ҳали маиший хизмат корхоналари етишмаётган чекка микрорайонлари аҳолисига студентлар бирлашган «Хизмат-беминнат» отряди хизмат кўрсата бошлади. Бу ердаги олий ўқув юртларининг юқори курсларда ўқийдиган 70 га яқин студенти машғулотлардан кейин омскликларнинг уйларига келиб, телевизион антенналарни ўрнатиб бермоқдалар бошқа буюртмаларни қабул қилмоқдалар. Улар буюртмачиларга қулай бўлган кечки пайтларда ишламоқдалар.

● **МОСКВА. Тилларда достон бўлган совет чекистлари тўғрисида гапирар эканмиз, Яков Христофорович Петерс номини биринчилар қаторида тилга оламиз, Унинг портрети биринчи марта почта маркасида пайдо бўлди. Бу бадиий конверт муваққат фавқулод комитети раисининг ўринбосари, революцион трибунал раиси, ёш советлар мамлакати ташқи ва ички душманларини зарарсизлантириш борасида ўтказилган катта-катта операцияларнинг қатнашчиси туғилган куннинг 100 йиллиги шарафига нашр этилди.**

«Россия» атомоходи Мурманскка биринчи Арктика рейсидан қайтиб келди. У муз синовларидан муваффақиятли ўтди.

Атомоход экипажи кеманинг аъло фазилатларга эга эканлигига ишонч ҳосил қилди. Биринчи Арктика рейси «Россия»нинг муз кемаси сифатида юксак имкониятларга эга эканлигини кўрсатди. Қисқа вақт ичида кема ҳар томонлама синовдан ўтказилди.

Шунингдек рейсда экипажнинг аҳиллиги, унинг узоқ сайрга тайёрлиги ҳам синовдан ўтди. Энди улар иш юзасидан биринчи рейсга чиқиб, Норильск меҳнатчиларига юклар олиб боришади.

СУРАТЛАРДА: «Россия» атомоходи денгизда; «Россия» атомоходининг гидрологи Н. Г. Бабич Арктикага қилинган кўпгина сафарларда қатнашган, у радио орқали музнинг қай даражада эканлиги ҳақида ахборот беряпти.

ТАСС фотохроникаси.

ДОИРА РАҚСГА ЧОРЛАЙДИ

Мукаррама Турғунбоева номидаги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган «Баҳор» Давлат халқ рақс ансамбли—30 ёшда. Бу йиллар ичида рақс ансамбли сафида республика халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати Қаҳрамон Дадаев фаол қатнашиб келмоқда.

Қадимий миллий чолғу асбоби— доира чалишни мукаммал даражада эгаллаган, уни ажойиб маҳорат билан чаладиган бу артистни фақат мамлакатимиздагина эмас, балки унинг ташқарисида ҳам яхши билишади. У доира чалганда юраклар ҳаяжонга тушади, доирачининг сеҳрли санъатига киши лол қолади. Кўпгина балетмейстерларнинг махсус равишда бу доирачи жўрлигида янги рақсларни саҳналаштиришлари бежиз эмас.

«Баҳор» ансамбли 30 ёшда бўлса, Қаҳрамон Дадаев 50 ёшга тўлди. Аммо ҳозир унинг ижодий куч-ғайрати энг жўш урган пайт.

СУРАТДА: Қаҳрамон Дадаев ва «Баҳор» қизлари.

ЎзТАГ фотохроникаси.

Физкультура коллективларида

ҲАМИША ГАВЖУМ

«Текстильшчик» спорт комбинатининг сув ҳавзаси ҳамиша гавжум. Бу ерда саломатлик группаларининг машғулотлари, мактаб ўқувчилари ва боғча тарбияланувчиларига сузишни ўргатиш машқлари ўтказилади. Комбинатнинг иш графиги пухта ўйлаб тузилган. Ҳавза ҳамиша гавжум бўлишининг боиси ҳам шунда.

— Тўқимачилар спорт клубининг ташкил этилганига 20 йил бўлди, — дейди сузиш секциясининг бошлиғи Олег Будников. — Бу давр мобайнида шароит ўзгарди. Ҳавзанинг сатҳи кенгайтирилди. Махсус қурилмалар ўрнатилиб, унинг сувини иситиш йўлга қўйилди. Йилнинг тўрт фаслида машғулот ўтказиш имкони вужудга келди. Бу комбинат ишчи-хизматчиларининг саломатлигини мустаҳкамлаш билан бирга уларнинг фарзандлари —ўқувчилар ва боғча тарбияланувчилари тетик ва бардам ўсишига катта ёрдам бермоқда.

Ёз ойларида машғулотда қатнашувчилар сони анча кўпаяди. Фрунзе районидаги 8-боғча ходимлари ҳавзадан самарали фойдаланишмоқда. Улар болакайларни белгиланган график асосида сузишга ўргатишяпти. Врачларнинг кўрсатмалари билан амалга оширилаётган бу тадбирларнинг самараси ниҳоятда катта бўлмоқда.

Шу ерда сув полоси секцияси ҳам мавжуд. Бу секцияда дастлабки кўникма ҳосил қилганларнинг айримлари кейинчалик машҳур спортчилар бўлиб етишди. Уларнинг қаторида сув полоси бўйича мамлакат терма командасининг аъзоси Эркин Шагаев, спорт мастери Олег Пузанковлар бор.

С. ОРИПОВ.

Мусобақалар хроникаси

СОВРИНДОРЛАР САФИДА

Олмалиқ шаҳрида қўл тўпи бўйича ўтказилган республика биринчилигида ўндан зиёд аёллар командаси иштирок этди. Беллашувларни юқори савияда ўтказган Олмалиқ тоғ-металлургия комбинатининг қизлари республика чемпиони унвонини қўлга киритишди. Тошкентлик қизлар иккинчи совриндор бўлишди.

Беллашувлар якуни бўйича республика терма командаси аъзолари аниқланди. Бу команда Бутуниттифоқ беллашувларида республикамиз шарафини ҳимоя қилади.

ШОҲСУПАДА РИНАТ ГАБРУЛЛИН

Украинанинг Ивано-Франковск шаҳрида ўтказилган машҳур партизанлар бирлашмаси командири, икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони С. А Ковпак хотира соврини учун эркин кураш бўйича Бутуниттифоқ турнирида тошкентлик Ринат Габруллин муваффақиятли қатнашди. Ҳамшаҳримиз барча учрашувларни ғалаба билан якунлаб, ўз вазн тоифасида фахрий шоҳсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилди.

РИНГДАГИ ҒАЛАБА

Ленинградда ўтказилган бокс бўйича халқаро турнирда республикамиз вакиллари мамлакат терма командаси шарафини муносиб ҳимоя қилишди. Тошкентдаги «Меҳнат резервлари» кўнгилли спорт жамиятининг аъзоси Ринат Тришчев 81 килограммгача бўлган вазндаги боксчилар олишувида ниҳоятда чиройли ўйин кўрсатди. У турнир ғолиби бўлиш билан бирга, энг яхши боксчи деб тан олинди.

Тошкентлик армиячилар Толиб Исроилов ва Артур Григорян финалда энг кучли боксчилар билан олишишди, тенгсиз курашда очколар бўйича уларнинг рақиблари ғолиб чиқишди. Ҳамшаҳарларимиз иккинчи ўринни эгалладилар.

МАЙДОН ЭГАЛАРИ ҒОЛИБ

Тошкентдаги Г. Титов номли мактаб-интернатда қизлар ўртасида спорт гимнастикаси бўйича республика кубоги мусобақалари ўтказилди. Барча машқларни бажаришда майдон эгаларининг устунлиги кўзга ташланиб турди. Шу боисдан ҳам умумий якунда улар биринчи ўринни қўлга киритишди. Шахсий ҳисобда Ўзбекистон давлат физкультура институтининг биринчи курс студенти, спорт мастери Зарма Ёқубова таҳсинга сазовор бўлди. У барча машқларни бажаришда биринчи ўринни қўлга киритди.

Редактор Т. М. ҚОЗОҚБОЕВ.

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА— 10/XII да **Қуёшга таъзим қил**, 11/XII да **Отелло.**

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА— 10/XII да **Отелло**, 11/XII да **Келинлар қўзғолони.**

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/XII да **Ўзбекистон ССР халқ артисти М. Ғафуровнинг ижодий кечаси**, 11/XII да **Ҳийлаи шаръий.**

КИНО

10 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УДДАБУРОН» — **Санъат саройи** (17, 20.00; телефонлар 44-21-44, 44-21-34).

«ЭСКИ РУҲДАГИ ҲАЗИЛ» — **Чайка** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.45 да, телефон 77-06-20), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-41-83).

«БУ ПАРИЖДА БЎЛГАН ЭДИ» — **Лисунов номли** (17, 20.00).

«ШИКОЯТ» — **Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«ТЎЙ АЙБЛАНАДИ» — **Нукус** (17, 19, 20.40, телефон 46-70-69).

«МЕРСЕДЕС»ДАГИ КИШИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИ»— **Восток** (18.30, 21.00 да, телефон 14-61).

«КЕЛИН-КУЁВЛАР УЧУН СОЯБОН» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда), **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ЧИЧЕРИН» — **Искра** (17.15, 20.00; телефон 39-14-59).

«АЛАНГА ИЧРА»— **Санъат саройи** (кичик зал, (17.30, 20.30).

«ЯЛАНГОЁҚ ГЕН» —**Тошкент Советининг 50 йиллиги** (жуфт соатларда).

«МАРКАЗИЙ КЎЧАДАН ОРКЕСТР БИЛАН»— **Тинчлик** (тоқ соатларда).

«СОМОН ЙЎЛИДАГИ УЧРАШУВ— **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 67-96-87).

«ЎЗИНГ АСРА МЕНИ, ТУМОРИМ»— **Дружба** (жуфт соатларда).

11 ДЕКАБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«УДДАБУРОН» —**Санъат саройи** (11, 14, 17, 20.00; телефонлар 44-21-44, 44-21-34).

«САМРААТ»— **Чайка** (11, 16.00).

«БУ ПАРИЖДА БЎЛГАН ЭДИ» — **Чайка** (13.30, 18.30, 21.00).

«ШИКОЯТ»— **Москва** (тоқ соатларда, сўнгги сеанс 20.40 да).

«ШАКТИ» —**Нукус** (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

«МЕРСЕДЕС»ДАГИ КИШИНИНГ ҲУЖЖАТЛАРИ»— **Восток** (11, 13.30 16, 18.30 да, телефон 91-14-61), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (11, 14, 17, 20.00).

«КЕЛИН-КУЁВЛАР УЧУН СОЯБОН» — **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (жуфт соатларда), **К. Ёрматов номли** (тоқ соатларда, телефон 24-22-66).

«ЧИЧЕРИН» — **Искра** (12, 14.30, 17.15, 20.00; телефон 39-14-59).

«ЭДИТ ВА МАРСЕЛЬ» — **Лисунов номли** (11, 14, 17, 20.00).

«АЛАНГА ИЧРА»— **Санъат саройи** (кичик зал, 12, 14.30, 17.30, 20.30).

«ЯЛАНГОЁҚ ГЕН» —**Тошкент Советининг 50 йиллиги** (жуфт соатларда).

«МАРКАЗИЙ КЎЧАДАН ОРКЕСТР БИЛАН» —**Тинчлик** (тоқ соатларда).

«СОМОН ЙЎЛИДАГИ УЧРАШУВ»— **Дружба** (тоқ соатларда, телефон 67-96-87).

«ЎЗИНГ АСРА МЕНИ, ТУМОРИМ»— **Дружба** (жуфт соатларда).

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — «АРЛЕКИНО» ЦИРКИ **буффонада-эксцентрик шоуси** (19.30).

◎◎◎ реклама ◎◎◎ эълонлар ◎◎◎ реклама ◎◎◎

«КОСМОС» МАКТАБ-МАГАЗИНИ

КИЧИК СОТУВЧИЛАР ТАЙЁРЛОВЧИ

6 ОЙЛИК КУРСЛАРГА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Мактабга 17 дан 25 ёшгача бўлган ўрта маълумотли қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқувчиларга ойига 63 сўмгача стипендия тўланади.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАРНИНГ ТЎЛИШИГА ҚАРАБ БОШЛАНАДИ.

Қуйидаги адресга мурожаат этилсин: Тошкент шаҳри, Халқлар дўстлиги проспекти, 2-уй; «Космос» магазини (метронинг «Ҳамза» станцияси). Телефон 78-06-70). Халқлар дўстлиги проспекти, 9-уй. Ташкультторг (телефон 77-23-12).

«ТАШКУЛЬТТОРГ».

«Союзторгреклама» Бутуниттифоқ бирлашмасининг Ўзбекистон реклама агентлиги. (Телефон 45-37-27).

УЗБЕКИСТОН ССР САВДО МИНИСТРЛИГИНИНГ РЕСПУБЛИКА ЎҚУВ-КУРС КОМБИНАТИ

ТИНГЛОВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Республика ўқув-курс комбинати савдонинг қуйидаги соҳалари бўйича мутахассислар тайёрлайди:

барча профилдаги озиқ-овқат ва саноат товарлари бўйича юқори малакали контролёр-кассир ва сотувчилар.

Бу группаларга 17 ёшдан 25 ёшгача бўлган ўрта маълумотли қизлар кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади. Ўқиш муддати — 6 ой.

Уни битирганларга «Контролёр-кассир» ёки «сотувчи» ихтисоси берилади.

Шунингдек, озиқ-овқат ва саноат товарлари бўйича кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларга тугалланмаган ўрта (8, 9-синф) маълумотли 15 ёшдан 25 ёшгача бўлганлар ҳам кириш имтиҳонларисиз қабул қилинади.

Ўқиш муддати — 8 ой.

Контролёр-кассир ва кичик сотувчилар тайёрлайдиган группаларнинг тингловчиларига ҳар ойда 54 сўмдан 64 сўмгача стипендия тўланади.

Ўқиш даври меҳнат стажига киради.

Машғулотлар ҳар бир группа комплектлангандан сўнг бошланади.

Республика ўқув-курс комбинати барча группаларга республикамиз шаҳарларида яшайдиган қизларни қабул қилади.

Республика ўқув-курс комбинатининг барча группаларига ҳужжатлар қабул қилиш, шунингдек группаларда ўқиш бутун йил давомида, узлуксиз равишда олиб борилади. Бошқа шаҳардан келганлар ётоқхона билан таъминланади.

Машғулотлар рус ва ўзбек тилларида олиб борилади.

Тингловчилар шаҳарнинг энг яхши савдо корхоналарида — Тошкент Бош универсал магазини — ГУМда, Тошкент шаҳридаги «ГАСТРОНОМ» магазинларида практика ўтказадилар.

Ўқув-курс комбинатининг барча группаларига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, маълумоти тўғрисидаги ҳужжат (асли), турар жойидан справка, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, 3x4 см. ҳажмидаги 6 дона фотосурат, характеристика.

Республика ўқув-курс комбинатининг адреси: 700173, Тошкент шаҳри, Акмал Икромов райони, Чилонзор массиви, Бобир кўчаси, 3-уй (13, 70-автобусларнинг «Тез медицина ёрдами касалхонаси», 4 ва 9-трамвайларнинг «Чўпон ота» бекатлари). Телефон: 78-44-30.

АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Ўзбекистон ССР Минмонтажспецстройи

«УЗЭЛЕКТРОМОНТАЖ» ТРЕСТИНИНГ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ МОНТАЖ БОШҚАРМАСИГА

1, 2, 3-класс шоферлари, автокранчи, двигателлар ремонти бўйича автослесарь, участка бошлиқлари, прораблар ва иқтисодчи.

ЎЗБЕКИСТОН ИЛМИЙ-ОММАБОП ВА ҲУЖЖАТЛИ ФИЛЬМЛАР КИНОСТУДИЯСИГА

кинооператорларнинг ассистентлари сифатида ишлаш учун ўрта маълумотли йигитлар (Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтган бўлса яна ҳам яхши).

Иш давомида ўзини кўрсата олганлар Бутуниттифоқ давлат кинематография институтига ва Ленинград кино-инженерлари институтига ўқишга юбориладилар.

Справкалар ва ишга йўлланмалар олиш учун қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд. 5-хона.

ТОШКЕНТ ТЕМИР ЙЎЛ ТРАНСПОРТИ ТЕХНИКУМИДА

пуллик ТАЙЁРЛОВ КУРСЛАРИ ОЧИЛАДИ

(6 ойлик — январь ойидан, 3 ойлик — март ойидан ва бир ойлик — июль ойидан).

Техникум адреси: Тошкент шаҳри, Сарикульская кўчаси, 3-уй.

Телефонлар: 32-40-85, 99-05-32, 99-03-46.

161, 66, 55-автобусларнинг «Темир йўл транспорти техникуми» бекати.

Ётоқхона билан таъминланмайди,

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

29 ДЕКАБРДАН 10 ЯНВАРГАЧА

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА ЎРГАТИЛГАН ҲАЙВОНЛАР ИШТИРОКИДА

«Сеҳрли орол сирлари»

АФСОНАВИЙ ЭРТАК ТОМОШАЛАРИ

САҲНАЛАШТИРУВЧИЛАР — УКРАИНА ЦИРКИ АРТИСТЛАРИ.

Томошалар: 29, 31 декабрда 13.00 да; 30 декабрда 11, 13, 15.00 да; 1 январда 15.00 да; 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9 январда 11, 13, 15.00 да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт саройи кассаларида сотилади.

Кассалар ҳар куни соат 14 дан 20.00 гача ишлайди.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитетининг

30-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

қуйидаги ихтисослар бўйича 1986—1987 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Кенг профилдаги йўнувчи-токарь, электр кўприк кранларининг машинисти, қўлда ва машинада қолипловчи. Ўқишга 17 ярим ва ундан катта ёшдаги йигит ва қизлар қабул қилинади. **Ўқиш муддати — 10 ой.**

Стипендия — 72 сўм, ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топилган меҳнат ҳақининг 50 проценти тўланади;

Саноат асбоб-ускуналари ремонти бўйича слесарь, металл қирқиш ва темирчилик-пресслаш асбоб-ускуналари бўйича монтажчи-слесарь, тепловознинг механика қисми ремонти бўйича слесарь, тепловознинг электр қисми ремонти бўйича слесарь, электр-газ пайвандчи-сантехник, кучланиш тармоқлари ва электр асбоб-ускуналари электромонтёри. Ўқиш муддати — 3 йил.

Ўқишга 15 ва ундан катта ёшдаги 8-синф маълумотига эга бўлган йигитлар қабул қилинади. Ўқишга қабул қилинганлар 3 маҳал овқат, ишлаб чиқариш практикаси даврида ишлаб топилган меҳнат ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

ЎҚИШ ДАВРИ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Бошқа шаҳарлардан келганларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртида музика тўгараклари ва спорт секциялари ишлаб турибди.

Ўқишни битирганларга диплом берилади, аълочилар эса, олий ва ўрта ўқув юртларига имтиёзли шартлар билан қабул қилинадилар. Билим юртини битириб чиққанлар темир йўл транспорти ходимларига берилган барча имтиёзлар, шу жумладан темир йўл орқали Совет Иттифоқининг исталган ерига бепул бориб келиш ҳуқуқидан фойдаланадилар.

Ўқишга кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширадилар: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома, ота-онасининг иш жойидан ва яшаб турган жойидан справка, характеристика, 8 дона фотосурат (3x4 см.).

Машғулотлар группалар комплектлашувига қараб бошланади.

Ҳужжатлар ҳар куни (якшанбадан ташқари) **соат 9 дан 17.00 гача қабул қилинади.**

БИЗНИНГ АДРЕС: Тошкент шаҳри, Ленин райони, Червяков кўчаси, 12-уй (1, 5, 26-трамвайлар; 106-автобуснинг «Фоменко кўчаси» бекати).

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

10 декабрдан бошлаб I Бутуниттифоқ янги цирк асарлари конкурси ҳамда Ёшлар ва студентларнинг Москва шаҳрида бўлиб ўтган Жаҳон фестивали дипломанти, масхарабоз

Алик НИСАНОВ

раҳбарлигида ва иштирокида

2 бўлимдан иборат

«АРЛЕКИНО» ЦИРКИ

БУФФОНАДА-ЭКСЦЕНТРИК ШОУСИ

Программада буффонада қизиқчилари, эксцентриклар, пародиялар, комик номерлар.

Томошалар— соат 19.30, да, шанба кунлари соат 16 ва 19.00 да, якшанба кунлари — соат 12. 15, 18.00 да бошланади.

Коллектив бўлиб келиш учун заявкалар қабул қилинмоқда.

Марказий касса дам олиш кунисиз соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

МАРКАЗИЙ «ЮБИЛЕЙ» СПОРТ ЗАЛИДА

ХОККЕЙ

13—14 декабрда— «БИНОКОР» (Тошкент) — «МЕТАЛЛУРГ» (Челябинск).

17—18 декабрда — «БИНОКОР» (Тошкент) — «СКА» (Свердловск).

Ўйинлар шанба ва якшанба кунлари 17.00 да, ҳафтанинг қолган кунлари — 18.30 да бошланади.

Билетлар Марказий «Юбилей» спорт зали кассаларида сотилмоқда.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 46-03-12, 46-70 31— касса; 46-68-77, 46-07-53— администратор.

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА

24 ДЕКАБРДАН БОШЛАБ

МАКТАБ ЎҚУВЧИЛАРИНИНГ ҚИШКИ КАНИКУЛ КУНЛАРИДА

ҚОРБОБО, ҚОРҚИЗ ВА БОШҚА ЭРТАК ҚАҲРАМОНЛАРИ ИШТИРОКИДА

«ЦИРКДА АРЧА»

КАТТА ЭРТАК ЯНГИ ЙИЛ ТОМОШАЛАРИ

Томошалар 24, 25, 26 декабрда соат 12, 14.45, 19.30 да; 27, 28, 29, 30 декабрда соат 10, 12.30, 14.45, 17, 19.30 да; 31 декабрда соат 10, 12.30, 14.45, 17.00 да; 1—11 январь кунлари соат 10.30, 12.30, 14.45, 17, 19.30 да бошланади.

Олдиндан билет сотиш кассаси ишлайди.

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

Қишлоқ жойларидан келган томошабинларга навбатдан ташқари хизмат кўрсатилади.

Касса ҳар куни соат 10 дан 20.00 гача ишлайди.

Маълумотлар олиш учун телефонлар: 44-35-91, 44-35-84.

ҲУРМАТЛИ ТОШКЕНТЛИКЛАР ВА ПОЙТАХТИМИЗ МЕҲМОНЛАРИ!

1987 йил 1 дан 10 январгача «ЁШЛИК» СПОРТ АРЕНАСИ

Янги йил арча томошаларига ТАКЛИФ ЭТАДИ

Сиз бу ерда адабий асарлар, эртаклар, мультфильмлардаги севимли қаҳрамонлар билан учрашасиз. М. Горький номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли рус академик драма театрининг артистлари бу театрлашган томошаларда банд бўладилар.

Томошалар соат 12 ва 14.00 да бошланади.

ХУШ КЕЛИБСИЗ!

Коллектив бўлиб келиш учун «Пахтакор» Марказий стадиони кассаларида соат 10 дан 19.00 гача заявкалар қабул қилинмоқда.

1987 йил 1 дан 10 январгача

«Катталар учун арча»

ЯНГИ ЙИЛ БАЗМИГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

М. Горький номидаги Меҳнат Қизил Байроқ орденли давлат рус академик драма театрининг артистлари театрлаштирилган томоша ва карнавалда банд бўладилар.

ХУШ КЕЛИБСИЗ!

Томошалар соат 19 дан 30 минут ўтганда бошланади.

Билетлар «Пахтакор» марказий стадиони кассасида соат 10 дан 19.00 гача сотилмоқда.

Коллектив заявкалар қабул қилинмоқда.

Маълумотлар учун телефон 41-30-23.

Тошкент шаҳар дорихоналар бошқармасига қарашли 90-аптеканинг йўқолган ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ ВА ШТАМПИ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент шаҳар Ленин район ветеринария шифохосининг йўқолган БУРЧАКЛИ ШТАМПИ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Тошкент область маданият ва санъат ёдгорликларидан фойдаланиш ва уларни муҳофаза қилиш инспекциясининг йўқолган ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ **БЕКОР ҚИЛИНАДИ**

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

(«ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700047, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

ТЕЛЕФОНЛАР: бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-55-37, 32-53-83; саноат ва қурилиш — 32-57-84; шаҳар хўжалиги ва транспорт — 32-55-39; фан ва маданият — 32-53-10; ахборот ва спорт — 33-28-95, 32-55-32; хатлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66; эълонлар бўлими — 33-81-42.

Р— 14251. Газета якшанбадан ташқари ҳар куни, бир йилда 300 марта чиқади. Тиражи — 50.381. В—2150. Индекс 64690. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10.